

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDÚFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJELE 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDEVRE 11.— PENGO.
HAVONTA 3 P 80 FILLER.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII. EVFOLYAM, 5. SZAM

Hivatalos hirdetmény a fertőző sertésbénulás megállapításáról

Számtalan zsidó

iparos, kis és nagykereskedő volt kénytelen megszűntetni működését az elmúlt esztendőben a kereskedelmi és ipariügyi kormányzat előrelátó bölcse intézkedése folytán Hajdú vármegyében. Egymás után váltották és váltják le az ezelőtt zavartalanul nyereszkes zsidó kereskedőket a közgazdasági élet terén is s az átállítás megkezdését követően nagyszabású és rendkívül nagy jelentőségű bírói változások történtek hazánk területén.

Örömmel állapítható meg, hogy az átállítási munkálatok már számos ipari és kereskedelmi ágra kiterjedtek Hajdú vármegyében, sőt az egész Tiszántúlon is. Átállították már vidékünkön a bor-, a sör- és élelmiszerkereskedelmet, a vas-, fém-, műszaki cikkek, a tanfolyam-, a szappan- és szappan-kereskedelmet, továbbá az építőanyag-, a textil- és textilanyagkereskedelmet s ezután kerülnek átállításra, kereszténykézre a többi ipari és kereskedelmi üzlet is.

Az átállítást folytán megszűnik a virágzó és megalapozott vállalat és üzlet helyett a zsidó üzletajdonosok helyett a magyar keresztény vállalkozók nevei kerültek s a mai, súlyosabb gazdasági viszonyok közepette is minden kétség nélkül elmondhatjuk, hogy nemcsak az átállítás miatt zökkenő nélkül, hanem az új vállalkozók által megkezdett és lebonyolított kereskedelmi élet is minden külső és belső akadálytól mentesen, a legsimábban folyik.

Debrecen és vidéke s különösen az ifjúság — s ez általánosítható az egész országban — mind nagyobb kedvvel és lelkesedéssel vonzódik az ipari és kereskedelmi pályák felé. Szembetűnően igazolja és megerősíti ezt az is, hogy az elmúlt esztendőben több, mint hatercezer jogosítványt adtak ki különböző vállalkozásokra a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara hatásköri területén s emellett mintegy 2500 jogosítványt szüntettek csak meg.

Természetesen az újonnan kiadott jogosítványok csaknem százszázaléka — mind szüntetésre magyar vállalkozók birtokába kerültek, tehát a keresztény üzlet és műhelytulajdonosok száma így 1942-ben több szerrel emelkedett csak a tízszáztíz gazdasági életben.

Ha elgondoljuk, hogy ez a kevés adat is mily rendkívül nagy és jelentős változást jelent parunkban és kereskedelmünkben, a közgazdasági élet érzékelésének megértésében, nem lehet legkisebb aggodalom, nem lehet legkisebb ag-

Éhinség fenyeget a Szovjetunióban

Német vadászgépek 44 szovjet gépet lőttek le a középső és északi arcvonalszakaszon — Heves légi harcok a tuniszi arcvonal felett — Roosevelttől állandóan bombáztatni akarja a japán szigeteket

Nagy Vilmos honvédelmi miniszter ismertette a hadi helyzetet a minisztertanácsban

Berlin, január 7. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnokság közli:

A Don-vidéken és a Kalmük-vidéken, valamint Sztalingrád térségében tovább tartanak a harcok. Német gyalogos és páncélos hadosztályok egyttműködve a léghaderő nagy köteleivel, valamint a román harc-repülőgépekkel, visszaverték a szovjet minden támadását. Elmentamadás során egy helyütt ellenséges páncélosokat megsemmisítettek. Rohamsapatok a középső arcvonalszakaszon szétrombolták sok ellenséges harciállást. Az ellenségnek Velikije-Luki, valamint az Imen-tótól délkeletre levő állásai ellen intézett folytatódó támadásait visszavertük: részben már tüzezzel szétvertük a támadásra készülő csapatokat. Egy, ott bekerített ellenséges erőcsoport megsemmisítése küszöbön áll. Vadászpilótáink a középső és északi ar-

cvonalszakaszon heves légi harcokban lelőttek 44 ellenséges repülőgépet. A léghárító tüzezzel 12 repülőgépet lőtt le. Saját veszteségünk egyetlen repülőgép volt.

A légi haderő és tüzezzel határozott támadásokat intézett napra és éjszaka a Ladoga-tó jégén átvezető úton a szovjet utánpótlást lebonyolító forgalom ellen.

Libiában fokozott felderítettség volt. Gyors német harc-repülőgépek jóhatással támadták gépesített erőket és egy angol légitámaszpontot. Tuniszban támadó ellenséges erők ellentámadással kivették kiinduló állásaikból. Nappal és éjszaka bombáztuk Bonne repülőterét. Az ellenség 6 repülőgépet vesztett. Nyugaton harci-repülőgépek támadásokat intéztek Anglia keleti partján hadiszemponthól fontos berendezések ellen.

és az olasz csapatok újabb jelentős eredményeket értek el. A bolsevikiek, bár tömegesen vetették harcba páncélosaikat és gyalogsági fegyvereiket, az arcvonal egyetlen pontján sem voltak képesek áttörni a szövetségesek vonalait. A német és az olasz alakulatok rugalmas harcmodorral rendkívül nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek emberben és hadianyagban. Így például egyetlen keskeny arcvonalszakaszon, a Don és a Volga között, ahol a bolsevikiek egész napon át többszörös rohammal támadtak, hogy az egyik német páncélos kötelek állásait lerohanják, este 31 elpusztított harcocsit számláltak össze. Egy másik helyen ugyanazon az arcvonalszakaszon egy páncélos gránátosezred szintén 25 harcocsit pusztított el és 22 nehéz gyalogsági löveget semmisített meg.

A nagy Don-kanyarulatban is hiába kísérelték meg a szovjet csapatok, hogy az előző napokban tőlük elragadott területet visszaszerezzék, ezeknél a hiábavaló kísérleteknél szokatlannul súlyos vér- és anyagszéteségeket szenvedtek. Egyetlen támaszpont, amely a nap folyamán nyolc támadást hárított el eredményesen, 35 kilőtt páncélosról és a holttestek valóságos hegyeiről tett jelentést, amelyek állásaik előtt felhalmozódtak.

A szovjet csapatok két fontos vasúti csomópont elleni támadásai meghiúsultak a védelem elszánt ellenállásán, amely oldaltámadásokkal a számbeli fölényben lévő bolsevisták lövészcsapatokat kiindulási állásaikon túlra kergette vissza és ezzel összeköttetést teremtett egy német sündisznó-állással, amely már napok óta eredményesen védekezett.

Csatarepülőök támadása szovjet alakulatok ellen

Az egyik páncélos vadászszázad a nagy Don-kanyarulatban egymaga 17 harcocsit gyűjtött fel, amelyek éppen egy olasz védelmi állás ellen támadásra vonultak fel. A csatarepülőök is sikeresen kivették részüket repeszbombáikkal és tüzfegyvereikkel a hadműveletekből. Ezek a repülőök alig néhány méternyi magasságban szüntelenül ott zúgtak el a bolseviki lövészalakulatok felett és a sorozatban ledobott repeszbombáikkal azokban borzalmas veszteségeket okoztak. Különösen nagy eredményt ért el egy TU 88-as mintájú zuhanóbombázó század, amely kétszeri rárepüléssel több mint száz járműből álló bolseviki utánpótlási oszlopot semmisített meg teljesen, alig néhány kilométernyire az arcvonal mögött. A sok robbanásból kővetkezett el, hogy az utánpótlás teljesen megsemmisült.

lőszert és üzemanyagot szállított.

A német páncélos csapatok a Kaukázusban is könnyen visszaverték a bolseviki támadásokat. Itt több esetben, merész rajtaütések során tizenhat tizenhat éves szovjetfolyókat ejtettek a német csapatok. Ezzel újabb megerősítést nyert az a megállapítás, hogy a szovjet vezetés már az elmúlt nyáron behívta az 1925—26-os évfolyamot. A legtöbb hadifogoly nagyon gyengén állt a lábán és panaszkodott az elégtelen táplálkozás miatt, noha mint katonák mégis jobban voltak ellátva, mint a polgári lakosság.

A középső arcvonalszakaszon Toropceől nyugatra, a német csapatok helyi jellegű támadásokkal megjavították állásaikat. Ezen a vidéken egyébként minden rendkívül sikeres volt a légi fegyvernemnek. A keleti arcvonal előtti lelőtt 34 szovjetrepülőgépből csak ezen a szakaszon 20 gépet lőttek le a német vadászok és a nehéz légi védelmi tüzezzel. A többi repülőgépet a leningrádi és donmenti arcvonalszakaszon pusztították el. A német vadászok a középső és az északi arcvonalszakaszon

Bombatámadás angol és amerikai támaszpontok ellen

Róma, január 7. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 957. sz. közleménye:

A Syrté-vidéken fokozódott a felderítő tevékenység. A libiai sivatagban úlsúlyban levő ellenséges erők továbbra is nagy nyomást gyakorolnak helyőrségeinkre. Tuniszban jelentősen ellenséges gyalogsági osztagok ellentámadásai eredménytelenek maradtak. Az ellenséget mindenütt visszavertük kiinduló állásaikba. — Légitámaszpontok bombázták Francia Észak-Afrika angol és amerikai tengerészeti támaszpontjait, különösen Bonne kikötőberendezéseit és a kifizűtött célpontokon heves tüzeket okoztak. Tunisz köz-

ponti város negyedeiben az ellenséges légitámadások némi kárt okoztak — Kairouanban elpusztult néhány lakóház. A polgári lakosság köréből áldozatokat is jelentenek.

Német vadászpilóták légi harcokban elpusztítottak 5 ellenséges gépet, egy hatodikát a légvédelmi őrök lőttek le. — Pantelleria vizén olasz gyorsnászadók lelőttek egy repülőgépet és több más gép támadását visszaverték. A Saverio Marotta sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt álló hajóegység a Földközi-tenger középső részén elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

16—17 esztendő bolsevista katonáit fogták el a németek

Berlin, január 7. (Interinf) A súlyos védekező harcok to-

vább tartanak a Don vidékén. Ezekben a harcokban a német

elmult esztendőben. Debrecen, mint a legmagyarabb város a Tiszántúl szívében, régóta várakozott már erre a megújulásra, s most, amikor az átállítási munkálatok megindultak és feltartóztatatlannul folynak, — a magyar keresztény társadalom összességével egyetemlegesen hisszük és reméljük a zsidóságtól teljesen megtisztult kereskedelmi és ipari élet mielőbbi kivirágzását. (f. k.)

...nem lehet legkisebb ag-

az Ilmen-tó vidékén mely repüléssel végrehajtott erős ellenséges támadások visszaverésénél 44 szovjet repülőgépet lőttek le ezek között heves légi harcokban több páncélos csatarepülőgépet. A légharóító tüzérség Velikje Luki mellett 7 repülőgépet lőtt le s ezzel a Szovjet szerdán csak a közép- és az északi arcvonalzakaszon 51 repülőgépet veszített.

A légi haderő légharóító tüzérségének egyik harccsoportja az Ilmen-tótól délkeletre a legutóbbi napokban súlyos elhárító-harcokat vívott támadó szovjet páncélosokkal. A bolsevisták megkísérelték, hogy tíz páncélos harckocsival elfoglaljanak egy fontos utat. A páncélosokat terepszinűre festették és azok ügyesen alkalmazkodtak a páncélos támadásra különben is kedvező terephez. A légharóító tüzérek azonban rögtön észrevették a közeledő ellenséges harckocsikat és közvetlen közelből tűz alá vették őket. Tíz perc alatt kilenc támadó páncélos lobogó lánggal égett a német állások előtt.

Óriási veszteségek a Szovjet hadseregben

Berlin, január 7. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda közli a keleti arcvonal helyzetéről:

A bolsevikiek óriási ember- és hadianyag áldozatokkal vásárolták meg az eddigi offenzívát a keleti sikereit. Amikor a nagy Don kanyarulat egyetlen harci szakaszán 4 bolsevik páncélos hadosztály, 4 lövészhadtest, 12 lövészhadosztály, 5 lovashadosztály, 10 páncélosdandár és 16 gépesített dandár majdnem teljesen felmorzsolódott, akkor valóban megsemmisítő vereségek kell tartani azt a támadó vállalkozást, bár néhány száz négyzetkilométernyi területet nyert az orosz. A 451 páncélos, 709 löveg, 454 páncéllármű és sok más nehéz gépjármű elvesztésén kívül a szovjet csapatok 200-250 ezer embert veszítettek sebesültekben és halottakban.

patok a legutóbbi napokban eredményes felderítő vállalkozást folytattak és több magaslátót megszállottak. A Kaukázus keleti részében néhány előretolt támaszpont visszavétele a nélkül, hogy az ellenség azt észrevette volna, az arcvonal megrövidítésére vezetett.

Voronyezszi délkeletre a magyar csapatok nagyobbabbszabású rohamosztág-vállalkozásuk folyamán mélyen behatoltak a bolsevik háta mögé. Elpusztították több harci állást és sok foglyot hoztak magukkal. Velikje Luki támaszpont szerdán is megállta a helyét a legnagyobb tüzérségi támogatással és sok nehéz páncéllal, valamint nagy légi erők bevetésével folytatott támadásokkal szemben.

Toropecnél a német csapatok 9 kilométer mélységben betörték a bolsevik állásokban.

Roosevelt nem jósol, csak fenyeget

Amszterdam, január 7. (Német TI) Az angol hírszolgálat jelentése szerint Roosevelt a kongresszushoz intézett üzenetében a többi között kifejtette, hogy az Egyesült Államok célja a Csendes óceánon az, hogy a japánokat harakerényesítésre és hogy ebben az esztendőben előbbre jusson. Kijelentette még az elnök, hogy nem áll módjában megmondani mikor és hol éri a legközelebbi csatás Európát. Az angolok légi hadereje, a Szovjet és az amerikaiak könyörtelen csapásokat fognek osztogatni. Az elnök közölte a továbbiakban,

hogy a repülőgép- és páncélosgyártás 1942-ben nem érte el a tervezési eredményeket. Kijelentette, nem akar jóslatokba bocsátkozni, mikor lesz a háborúnak vége, de azt hiszi, hogy a folyó év a szövetségeseknek jelentékeny előnyt fog biztosítani a Berlinbe, Rómába és Tokióba vezető úton. Végül kijelentette az elnök üzenetében, hogy a szövetségesek előtt még igen nagy, költséges és hosszadalmas feladatok állanak, hogy Németországot, Olaszországot és Japánt le kell fegyverezni ilyen állapotban kell tartani.

Éhínség előtt áll a Szovjet

Stockholm, január 7. Stefani. A Novoja Vremja c. szovjet napilap szerint a kenyér egyre ritkább a Szovjetunióban. — A szovjet törvények értelmében az állam 90 százalék erejéig igénybeveheti a kollektív gazdaság termelését és ezt a mennyiséget jelenleg majdnem kizárólag a hadsereg számára használják fel. A parasztok ezért nem törődnek a termelés fokozásával és igyekeznek elrejtetni a gabonát. A szovjet lapok igen nagy nyugtalansággal foglalkoznak az élelmiszeri kérdésekkel és megállapítják, hogy a gabonakészletek gyűjtésére irányuló hadjárat kudarcot vallott.

A szovjet rádió hivatalosan jelentette, hogy az állatlállomány is aggasztóan csökken. Az élelmiszerhiány súlyos következményekkel járhat nemcsak a lakosság, de a hadsereg szempontjából is.

Berlin, január 7. (Interim.) Anatole von Steiger, svájci származású olasz a Bundban írt cikkében behatóan foglalkozik a Szovjetunió gazdasági nehézségeivel és többi között felsorolja, hogy a Szovjet nyugati és déli tartományainak elvesztésével elvesztette katonájának 40-50 százalékát, állatlállományának 85 százalékát, cukortermelésének 85 és főzelékféléknek 85 százalékát.

kát. Ezeket a veszteségeket Szibéria terményei sem pótolhatják. A Szovjetunió elvesztette vasércének 60.6 százalékát, valamint széntermelésének 30.8 százalékát. A szerző végül rámutat a Szovjetunió lakosságának súlyos nélkülözéseire, a fűtetlen lakásokban és különösen a rendkívül tragikus körülményekre, amelyek között a nyugatról és délről elmenekült húszmilliónyi ember él.

ROMANELLO OLASZ EZREDES MAGYAR KITÜNTETÉSE

Budapest, január 7. Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Romanello Guido olasz ezredesnek a magyar érdemrend nagykeresztjét adományozta. A kitüntetést Kállay Miklós miniszterelnök személyesen nyújtotta át január 5-én a külügyminisztériumban.

AMERIKAI LENGYEL LAP A SZOVJET ELLEN

Buenos Aires, január 7. (Stefani) Washingtonból jelentik, hogy az „Amerika” című észak-amerikai katolikus lap cikket közöl Tarnowszky gróf, volt lengyel nagykövet tollából. A cikkíró azt kívánja, hogy az Egyesült Államok azonnal foglaljanak állást a Szovjetunió terjeszkedő terveivel szemben.

MEGELENKÜLT A 8. ANGOL HADSEREG TEVÉKENYSÉGE

Berlin, január 7. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda közli az észak-afrikai helyzetéről:

A 8. angol hadsereg, amely hosszabb idő óta minden nagyobb harci érintkezést került Rommel csapataival, egy idő óta valamivel élénkebb tevékenységet fejt ki.

Az angol felderítő és rohamosztágok szerdán több helyen tapogatóztak a német-olasz vonalakon a Syrte vidékén és három esetben is kudarcot vallottak, mert a tengely biztosító különítményeinek a keresztübe kerültek.

Egyelőre nem lehet tudni, hogy az angol tevékenység megelémlülése támadó szándékot jelent-e. Montgomery egyelőre további csapatokat szállít ki a tengerparti úton Egyiptomból és Kelet-Kyrenaiából. Ezeket a csapatokat a német harci repülők szerdán eredményesen támadták.

LEZUHANT AZ EGYIPTOMI LEGIERŐK PARANCSNOKA

Amszterdam, január 7. Mint az angol hírszolgálat jelenti, Kairóban hivatalosan közölték, hogy hétfőn egy légi szerencsétlenség során életét veszítette McLaughry légügyi altábornagy, az egyiptomi légi erők parancsnoka. Rajta kívül még tízen haltak meg. (MTI)

KI VOLT DARLAN GYILKOSA?

Vichy, január 7. (Német TI) Mint az OFI iroda jelenti, most már közzétették Darlan gyilkosának a nevét. A gyilkos — hír szerint — Bonnier de la Chapelle, egy gaullista pártállású taltalembor. Franciaországi származási helye még nem ismert.

KVATERNIK TABORNAGY NYUGALOMBA VONULT

Zágráb, január 7. (Német TI) Kvaternik tábornagyot a Poglavnik január 4-i rendelkezése értelmében tábornagyi rangban és tábornagyi fizetéssel nyugalmába helyezték. (MTI)

Nagy légi áradás a bonne-i repülőtér ellen

Berlin, január 7. Mint a Német TI jelenti, nehéz német repülőgépek január 6-án a késő délutáni órákban támadásokat intéztek az algériai tengerparton egy Bonne közelében lévő repülőtér ellen. A mintegy egy órahosszat tartó támadás alatt bombákkal árasztották el a repülőtér kifutópályáját és az ott veszteglő repülőgépeket. Nagy károk és tüzek keletkeztek ezen az ellenséges légi haderőre. A bombák sok helyen a betonra is feltörték a kifutópályát.

jelentése szerint Messerschmitt vadászrepülőgépek szerdán a tuniszi arcvonal felett végzett repülésük során több ízben összeütköztek ellenséges vadászgépek kötelékével. A német vadászgépek mindentalan támadásra lendültek. Heves légi harcok keletkeztek, amelyek elhúzódtak az ellenséges vonalakig. E légi harcokban az eddigi jelentések szerint a német gépek négy ellenséges repülőgépet lelőttek, egy 5-t a légharóító ágyúk találtak el. Ez a repülőgép is lezuhant és elégett.

Berlin, január 7. A Német TI

Az első minisztertanács az új évben

Budapest, január 7. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai csütörtökön délután öt órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács kezdetét Kállay Miklós miniszterelnök megemlékezett arról, hogy az újévben ez az első minisztertanács és a legjobb kívánságait tolmácsolta minisztertanácsának az új esztendőre és a haza érdekében kifejtendő kormányzati munkájukra az Isten áldását kérte. A miniszterelnök üdvözlő szavaira a minisztertanács tagjai nevében vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter mondott

köszönetet. Biztosította a miniszterelnököt a kormány minden egyes tagjának rendheltelen hűségéről személye és politikája iránt.

A továbbiakban Kállay Miklós miniszterelnök külügyminiszteri minőségben összefoglalta az elmúlt év külpolitikai eseményeit és külpolitikai tájékoztatót adott a minisztertanácsnak. Utána vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos honvédelmi miniszter ismertette a hadihelyzetet. A minisztertanács ezután folyó kormányzati ügyek tárgyalására tért át és a késő esti órákban ért véget.

Honvédeket bucsúztattak Debrecenben

Szerdán délelőtt a pályaudvaron ünnepélyes keretek között bucsúztatta el a debreceni hadtest és a város a harctérre induló egyik katonavonatot. Megjelent a bucsúztatás a hadtestparancsnok képviselője, a város részéről pedig dr. Tatay Zoltán a Vöröskereszt elnöke, tb. h. polgármester.

mondott ezután meleg búcsúszavakat. Hangoztatta, hogy a harctéren küzdő honvédek mindig érezni fogják az otthon meleg szeretetét, mely több ezer kilométerrel is feljükk sugárik és könnyűvé teszi a megpróbáltatásokat és a nehéz harcot. Minden magyar honvéd tudja, hogy most egy nagy magyar cél megvalósítása érdekében harcol és ezt a harcot minden körülmények között győzedelmesen kell befejezni. A bucsúztatáson megjelent rokonok, hozzátartozók és ismerősök üdvözlőkkel telkes szünettel és még sokáig integettek utána, amikor a vonat már kirobogott a pályaudvarról.

Az induló honvédeket a hadtestparancsnok képviselőjében megjelentő tiszt bucsúztatta meleg szavakkal, emlékeztükbe idézte, hogy a magyar honvéd ország-világ előtt olyan hírnévre tett szert, amelyhez mindenki, aki, mint honvéd indul a kötelesegteljesítés mezejére, méltónak kell maradni.

Dr. Kovács Máté GYAKORLÓ GIMNÁZIUMI TANÁR A TANKERÜLETI FŐIGAZGATÓSÁG SZAK-ELŐADÓJÁVA NEVEZTEK KI

A váltás- és közoktatásügyi minisztérium dr. Kovács Máté gyakorlói gimnáziumi tanárt a debreceni tankerületi főigazgatóságra helyezte át és középiskolai szakelőadói teendőket ellátásával bízta meg. Dr. Kovács Máté mint az ország egyik legjobb iskolájának a tanára, eddigi iskolai munkja során a fiatal tanárnemzedék egyik legképzettebb tagjává fejlődött és mint a világhírű debreceni Nyári Egyetem állandó fötit-

kára, 12 évi fáradhatatlan szerzői tevékenységével széleskörű adminisztratív tapasztalatokra tett szert. Kitüntető új beosztása lehetővé teszi, hogy nagy pedagógiai képességét és adminisztratív tapasztalatait most a magyar köznevelés javára együttesen kamatoztatthassa.

BECSAPTA A ZSIRVÁSÁRLOKAT

Budapest, január 7. Ecet Bálán, egy élelmiszernagykereskedés főkönyves vezetőjét a büntető törvényesek csütörtökön másfél évi börtönbüntetésre ítélte, mert a zsirkiszolgáltatásakor a mérleg serpenyője alá 2 dkg súlyú papírlapot helyezett, így a zsirvásárlokat esetenként két kilóval megrövidítette. Az indoklás szerint elcsalást követett el és közérdekű cikkeket jogellenesen elvont az igényjogosultaktól.

Vígyszínház

Ma utoljára a nagy sikerű aratótt magyar film

Szép csillag

Móricz Zsigmond „Betyár” é. regénye. — Főszereplők: Páger — Fényes Aliz — Máté Gerő. Holnaptól: „ENYEM VAGY” magyar film.

Apollo filmszínház

A tisztességes asszony, a féltékeny férj és a becsületes barát tragikus küzdelme a végzet ellen.

Egy szív megáll

Főszerepekben: Karády Katalin, Uray Tivadar, Nagy István, Kiss Manyi, Pethes Ferenc, Halnay Tibor és Maklary Zoltán. — Előadások ma d. u.: 3-5-7 órák

Hungária filmszínház

Vitéz Somogyváry Gyula sikert aratótt katonafilmi

Bajtársak

Főszereplők: Szilassy László, Simor Erzsé, Timár József, Halassy Mariska. Előadások kezdete: 3, 5, 7 órák. Pénztár: d. e. 11-12-ig délután 2-től.

Csokonai színház

Pénteken tisztviselő-est, filléres helyárrakkal

Vén diófa U. Kovács Terus felléptével!

Szombattól új betanulással:

Gésák

Sidney Jones remek zenéjű nagyoperettje!

Rendelet a lakások igénybevételeiről

Budapest, január 7. Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. miniszterium 100-1943. M. E. rendeletét, amely a jelenleg hatályban lévő kivételes lakásbérleti rendeleteket, a lakások igénybevételeire vonatkozó rendelkezéseket egészíti ki. A lakások igénybevétele a közigazgatási hatóság (főszolgabíró, polgármester) rendeli el, határozata ellen rendes jogorvoslatnak van helye. A bérlők kijelölése (a lakás kiutalása) tárgyában hozott határozat ellen jogorvoslatnak nincsen helye, a belügyminiszter azonban az ilyen határozatot hivatalból is felülvizsgálhatja.

A rendelet üzlethelyiségek igénybevétele is lehetőséget nyújt abban az esetben, ha az üzlethelyiség bérletje kötött forgalmu áruk árusítására nem jeltetett ki és ilyen áruk árusítása a kereskedők kijelölését megelőző üzleti évben a ki nem jelölt kereskedők üzleti forgalmának 60 százalékát sem éri el. Az övóhely céljára a rendelet rendkívüli felmondási jogot biztosít. — Katonai szolgálatot (munkaszolgálatot) teljesítő személyek lakásvégrehajtási ügyeiben a rendelet a miniszteri biztos hatáskörét kiterjeszti az évi 2 ezer pengőt meghaladó értékű bérletek esetében is.

Dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgató, miniszteri tanácsos üdvözlése kinevezése alkalmából

Dr. Vajthó Lajos debreceni pénzügyigazgatónak miniszteri tanácsossá történt kinevezése alkalmából az elmúlt nap a pénzügyigazgatóság tisztviselői küldöttségileg keresték fel hivatalában, hogy kifejezésre juttassák azt az őszinte jókívánságot, melyet igazgatójuk iránt éreznek.

Dr. Szlávik Antal h. pénzügyigazgató tolmácsolta a tisztviselők üdvözlését, biztosítván azokat a kötelességeiket, melyek a magyar közélet zavartalanosságát segítik elő.

A cementkiutalás új rendje

Galamb Ferenc ipartestületi elnök anyagellátási ügyek elintézésére végzett a fővárosba utazott.

Az Ipartestületek Országos Központja. — az IPOK — leírásban közölte a debreceni ipartestülettel, hogy a cementkiutalásnál új rend lépett életbe.

Eddig az volt a helyzet, hogy az ipartestület láttaozása után a cementigénylést közvetlenül ment a gvárba, ahonnan az előjegyzés után az Anyaghivatala tették át.

Most az IPOK értesítése szerint az iparügyminiszter az építőanyagok elosztásának és ellenőrzésének egységesítésére végzett a cementigénylést is a többi építkezési anyagokhoz a kereskedelmi és iparkamarához utalta.

A cementigénylés ebben az évben az új mintájú 1943-as jelzésű igénylő-lapon történik.

Az igényléseket az eddighez hasonló módon az ipartestület igazolja s az ipartestület az igazolás után az igénylőlapot a kereskedelmi és iparkamarához küldi át, amely azt az Anyaghivatalhoz továbbítja.

Az 1942. évről le nem szállított cementigénylések érvényüket veszítették.

Galamb Ferenc, az ipartestület elnöke, csütörtökön Budapestre utazott, ahol a debreceni iparosság anyagellátási ügyeiben folytat az illetékes ténnyezőkkel tárgyalásokat. Ezen a téren is az ipartestület eddig is igen eredményes tevékenységet fejtett ki. Galamb Ferenc elnök valószínűleg csak vasárnap érkezik haza Budapestről.

Naponta sok embernek AD EBÉDET a debreceni Népkonyha

Szigoruan megvizsgálják, hogy kinek adjanak ebédet — Hetenként kétszer van hús.

A debreceni szegénygondozó intézet nagyszabású segélyezési programot bonyolít le a mai nehéz élelmiszeri viszonyok között is. Gondoskodik arról, hogy a város elszegényeinek, valamint szegénysorsú iskolásgyermekének legyen a mindennapi tápláléka. Ezt a célt szolgálja a népházban és a Kishegyesi úton felállított népkonyha, ahol naponta sokszáz szegény kap délelőtti meleg ételt. Ez a szegénygondozás a mai nehéz időkben meglehetősen megnehezült, éppen a megnehezített viszonyokra való tekintettel kellett azonban változtatlanul sőt fokozottan fenntartani ezt az intézményt.

A népkonyhát természetesen csak az igazoltan rászorulóknak vehetik igénybe. Aki ellátásra jelentkezik, annak orvosi igazolványt kell felmutatni arról, hogy valóban munkaképtelen. Ez az intézkedés elkerülhetővé teszi azt, hogy olyanok is igénybevegyék a népkonyhát, akik nem szorúlnak rá.

Az elagott munkaképteleneken kívül igénybevehetik a népkonyhát a szegénysorsú iskolásgyermek is. Ezeket tanítóik ajánlatára veszik fel. A felvételt nyertek a DEMKE irodában jegyet kapnak, amely igényjogosultságukat igazolja, ez a jegy egy, vagy több hónapra is szólhat és mind alkalommal a

megfelelő rovatókat kijukasztják, ellenőrizve ezzel azt, hogy jogtalanul, vagy többször senki se vehesse igénybe a konyhát.

A koszt egyszerű, de tartalmas. A népkonyha vendégei egytálalt kapnak, hetenként kétszer van hús. Elelmiszterjegyeiket nem kell beszoalgtatni, így a kapott koszt valóban teljesen ajándékszamba megy. Természetesen már az adminisztráció miatt sem lehet naponta egynél több alkalommal kosztot adni a rászorulóknak, így csak ebédet kapnak. Az ebédidő déli 12 órákor kezdődik, ekkor rendszeren nagy számban állanak már az épület előtt a szegények és iskolásgyermek, várva arra, hogy megnyíljanak az ajtók és bebocsássák őket. Rend van és nincs kivételezés. Egyszerre annyit bocsátanak be, amennyi elfér a konyha ebédlőjében. Etkezés előtt ellenőrzik és kezelik a jegyeket.

A legtöbb rászoruló a népházi népkonyha látja el, nemcsak helyben, hanem az elosztó helyekre is innen küldenek ki ételt. Elosztó hely a Nyilastelepen, Nyulason és Kishegyesi iskolákban vannak, ahonnan nehéz lenne a rászorulóknak minden egyes alkalommal bejönni a városba, különösen mert törődött agok is vannak közöttük. A másik nagyszabású népkonyha a Kishegyesi úton működik. Naponta jelenleg 1600 rászoruló kap ellátást, a Kishegyesi úton 450—500 ember, míg a Népháznál 1100—1200 ember, ebben azonban benne van azoknak a száma is, akik az elosztó helyeken kapnak ellátást.

A rászorulóknak legnagyobb része iskolás gyermek. Ugylátszik elagott és munkaképtelen kevesebb van, míg sok család kerül olyan súlyos helyzetbe, hogy maguktól is nehezen, kiskorú iskolásgyermekükért pedig már sehoggy sem tudnak gondoskodni.

Dr. Révész Imre REFORMATUS PÜSPÖK ERMIHÁLYFALVÁN

Mint már korábban jelentettük, dr. D. Révész Imre református püspök meglátogatja e hét végén az Ermelléket, valamint Ermihályfalvát, ahol kolégiumi napot is tartanak vasárnap.

A püspök kíséretében lesznek Uray Sándor debreceni lelképásztor, dr. Nagy Sándor kollégiumi tanár, Tamás Ferenc egyházközségi missziós lelkész.

Debreceni honvéd dicsérete

Az „Új Magyarország” című fővárosi napilap múltmapi számában megiehangzó cikkben emlékezik meg Papp Miklós hadapródormesterről, egyik tüzérszázalunk felderítő tisztjéről, aki példás önfeláldozásáról és cikaterejéről tett bizonyosságot a donmenti harcokban. Megemlékezik a cikk arról, hogy 1942. augusztus 18-tól szeptember 13-ig tartó heves ellenséges tömegtámadások idején, amikor a honvédcsapatok a legnagyobb erőfeszítést fejtették ki Kostenki község elfoglalása végett; Papp hadapródormester bámulatos hidegvérrel vezette ütégének tüzét, noha rendkívül heves gyalogsági és aknavető tüzben állott. Kötelességteljesítésében még komoly sebesülése sem zavarta meg és sebesülése után 24 óra hosszat maradt a helyén és irányította ütége tüzét. Csúpán a támadás végleges visszaverése után hagyta el figyeleállást és vltette magát a segélyhelyre. Bátor és önfeláldozó magatartásával kiváló példát mutatott alárendeltjeinek.

A cikkkel kapcsolatosan megemlítjük még, hogy a hősiés bátorságával kitünt Papp Miklós debreceni származású és kőbáispókalát is Debrecenben végezte.

Nagy részvét mellett temették el Ferenczy Tibort

Szerdán délelőtt Budapesten a Kerepesi-úti temetőben nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Ferenczy Tibor országgyűlési képviselőt, ny. főkapitányt. A temető bejáratától a ravatalozóig, ahol hatalmas katalinon nagy tömegű korszorútól körüvéve feküdt a díszes koporsó, díszes rendőrök sorfala állt. Az elhunyt képviselőt az államrendőrség saját halottjának tekintette és a temetésen nagy tisztül küldöttséggel képviseltette magát, ezenkívül kivonult a rendőr lovas díszszázad is, a legénység pedig szinte teljes számban jelent meg.

A koszorúk között ott volt a képviselőház és Debrecen sz. kir. város koszorúja is, valamint számos egyesületé és közületé, melynek az elhunyt tagja volt. A temetésen számos előkelőség jelent meg. Debrecenből a város és vármegye képviselőiben megjelent Szilassy László főispán, a város képviselőiben Zöld József h. polgármester, a Magyar Elet Párt debreceni szervezeteinek képviselőiben Balogh István gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselő és Nagybakai Antal nagykereskedő, dr. Kertész Kálmán gazdasági tanácsos, mint a törvényhatósági bizottság képviselője, valamint Nagy József ny. rendőrfőtanácsos és dr. Nagy Béla, az ügyvédi kamara elnöke.

A temető főútvonalaán, a ravatalozóházig díszes rendőrök álltak sorfalat és a főravatalozó közpéso csarnokában elhelyezett, koszorúkkal borított, kandeláberekkel

övezett tügyfakoporsónál. Megjelent a kormány képviselőiben Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter, Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke, vitéz Törö Tibor, a képviselőház alelnöke, Fáy István kultuszállamtitkár és Gergelyffy András belügyi államtitkár.

Megjelent a felsőház és képviselőház népes küldöttsége, igen sok volt politikus, a főváros főtitkarszervezői kara, Bódy László alpolgármester vezetésével, a budapesti rendőrség képviselői, dr. Eliássy Sándor főkapitány, dr. Jeszenszky Andor, a vidéki rendőrség főkapitánya, dr. Török János rendőrfőparancsnok, a teljes rendőrfelügyelői kar s megjelentek a rendőri riporterek is.

A ravatalozó előtt egy ezred gyalogosrendőr állt sor, Marossy György főfelügyelő vezetésével, továbbá pedig egy lovas díszszázad, Csepő Béla főfelügyelővel az élen. A rendőrszertartás gyászadalokat járt szolt, majd megkezdődött a szertartás, melyet nagy papi segédlettel Szomor Béla lelkész végzett. A ravatalozó és a sírnál az elhunytak egy korábbi és többször hangoztatott kívánságára búcsúztató beszéd nem hangzott el.

A gyászszertartás után megalkult a menet. A koporsót vivő lovas gyászintó mögött rendőrök vitték vörös párnákon Ferenczy Tibor kútintéseiit. A sírnál, amikor a koporsót lebocsátották, a rendőrszertartás harsonnái fújtak búcsúztatót.

A debreceni keresztény tüzfakereskedők kívánságai

A Baross Szövetség tüzfakereskedő szakosztálya csütörtökön népes értekezletet tartott hivatalos helyiségükben Prohászka József elnöklésével. Az értekezlet tárgya a zavartalan tüzfakereskedelem biztosítása volt.

A kereskedők panaszait Kiss Lajos adta elő. A panaszok leglényegesebb részei azok, hogy a nagykereskedőtől vásárolt fát nem lehet a maximális áron áruba bocsátani, mert sem a fuvarozást, sem a felvágást nem vállalják a fuvarosok, illetve a favágók a megáthapított munkabérért. A kiskereskedőnek tehát vagy árdrágítást kell elkövetni, vagy ráfizetni. Kiss Lajos javasolta, hogy a kiskereskedők forduljanak kérelemmel a hatóságokhoz az eladási ár felmérése tárgyában.

A fuvarozással kapcsolatban az értekezlet egyhanguan megállapította, hogy sem ellenőrizni, sem a megszabott díj betartására kötelez-

ni nem lehet a fuvarosokat. A baj oka az, hogy a megszabott díjon felül is megfizetik a kiskereskedők a szállítást, csak legyen aki vállalkozik rá.

Asztalos József az ellen emelt szót, hogy a nagykereskedők a fa kiutalásánál egyebet előnyben részesítenek. Indítványozta, hogy a nagykereskedők válogatás nélkül mindenkit kötelesek legyenek kiszolgálni.

Prohászka József kijelentette, hogy a kereskedőnek ilyen megkötés nem lehetséges. Ez a kereskedői élelmisség kérdése.

Tolnay Lajos hangoztatta, hogy az árak rögzítve vannak és országos érdek, hogy ezek ne is emelkedjenek.

Az értekezlet végül úgy döntött, hogy a tüzfak eladási árának emelése érdekében memorandummal fog az illetékes hatóságokhoz járulni.

Halálra ítélték a szilveszteri betörőt

Zsidó bűntársa fölött a honvédtörvényszék fog statáriálisan ítélni.

A budapesti törvényszék statáriális bírósága Krayzel Miklós elnöklésével nagyszabású bűnügy tárgyalását kezdte meg. A vád szerint, melyet Szabó Zoltán ügyész képvisel, Politzer György István 23 éves állásnélküli, munkatáborból megszökött magánbiztviselő és Csordás Gyula 22 éves állásnélküli szabósegéd négyrendbeli betörésért került a rögtönítélő bíróság elé.

A két fiatalember egy hársfautcai érkezőben ismerkedett meg. Itt abban állapodtak meg, hogy betöréssel szereznek maguknak pénzt. Karácsony-éjén 32 Fábán Gézának Légrady-utca 32 szám alatti lakásába becsöngöttek, ott senki sem jelenkezett, erre álkulccsal behat-

oltak a lakásba, onnan két öltözöt ruhát, három pár cipőt és 600 pengő készpénzt loptak el.

December 26-án a Katona József-utcában követték el ugyancsak álkulcsos betörést, egy férfibundát és egyéb ruhaneműeket zsákmányoltak. 30-án ismét álkulcsos betöréssel szereztek zsákmányt, de a legsúlyosabb bűntettük, amely statáriális elbábas alá esik, december 31-én, Szilveszter este egy negyed 10 órakor történt.

Ekkor dr. Kátay Jenő ügyvéd Kossuth Lajos-teri lakásába hatoltak be s onnan 3 rend férfiruhát, egy szilbundát, aranyreklit, briliáns broszút, platina briliánsgyűrűt, jeggyűrűt és egy pár arany fűg-

gét vittek el, 34.000 pengő értékben. Orgazdókat rendes bíróság vonja felelősségre. Politzert katonai hatóságoknak adták át, ügyében a honvédtörvényszék fog statáriálisan rendelkezni, úgyhogy a csüörtöki tárgyalásra csak Csordás Gyula állott elő. A tárgyalás a vádirat ismertetésével kezdődött.

A statáriális bíróság a vádlottak kihallgatása, valamint az orvos szakértők véleményének elhangzása és a perbeszéd elmondása után Csordás Gyula vádlottat halálra ítélte. Politzert György ügyében a honvédtörvényszék rendelkezik. A bíróság ezután kegyelmi tanácsra alakult át.

ten egymásba szorították s elindultak baba felé. Távról még hallatszott vidám énekek. — „Hej élet-élet, betyár élet!” S az elkésett szilveszterezést követő „barátságos” verekedés után ismét csendes lett a Homokkeri.

A hajdudorogi népfőiskola új 3 hetes tanfolyama

Január 2-án kezdődött meg a hajdudorogi Népfőiskola-tanfolyam, de sok jelentkező csak a következő tanfolyamon vehet részt. Papp Béla, a Népfőiskola igazgatója a következőket mondta róluk: — A fiúk, ezek a derék parasztfiúk, nagy szorgalommal fekszenek a munkának. Ezeket lehet dolgozni. Különböznélünk az, hogy öntudatos, művelt, parasztot nevelünk Most már látom, megértik ők is hivatásukat, mert a jelentkezők száma rendkívül sok. Mindenki tanulni akar. Már a következő tanfolyamra is megtörtént az előjegyzés. — Január 24-én, vasárnap délután nagyszabású ünnepélyel fejeződik be a tanfolyam, mert nagyon sokan kíváncsiak arra, hogy mit végzünk és mi megmutatjuk. (bába m.)

AZ USA ISMÉT MEGTAGADTA A VIZUMOT KÁROLY ROMÁN EXKIRÁLYTÓL

Newyork, január 7. Az amerikai külügyminisztérium ismét megtagadta Károly volt román királynak az Egyesült Államokba való beutazáshoz szükséges vizumot. A volt román királyt az amerikai ügyészség tanuként akarta kihallgatni egy bűnpertben, amely három amerikai ellen folyik, akik elmulasztották, hogy mint „idegen állam ügynökei” bejeleentsék magukat.

Mezőgazdasági cselédek ruházati és bakancsakkciója

A közellátásügyi miniszter akciót indított a mezőgazdasági cselédeknek ruházati anyagokkal és a bakancsai való ellátására. Az akcióban bakancsot, ruha, ing és alsónadrágot, kész ingeket és alsónadrágokat, kötöttmellényeket, — strux és durvaszálú vászonrukat kb. 16 millió pengő értékben osztanak ki. Az akció lebonyolítását a Honfagy és a magánkereskedelem végzi 50—50 százalékos arányban.

A textilárak már mindegyik megbízott kereskedőhöz megérkeztek, úgyhogy az árak szétosztása erős ütemben folyik. A közellátásügyi miniszter az árakat külön felülvizsgálat alá vette és a termelői, valamint a kereskedői haszon csökkenésével olcsó áron juttatta az árakat a jogosultak birtokába. Nagy súlyt helyezett a miniszter arra is, hogy az olcsó árak ellenében kifogástalan, jó áru kerüljön kiosztásra. Egyidejűleg kiosztásra kerülnek azok a bőrtálpú bakancsok, amelyeket a közellátásügyi miniszter bocsátott a mezőgazdasági cselédek rendelkezésére. Eddig több, mint 120.000 pár bőrtálpú bakancs érkezett meg a törvényhatóságokhoz, melyek szétosztása már megkezdődött. A bakancsok kivétel nélkül gondosan válogatott anyagból készültek és bőrtálpúak vannak ellátva. A bakancsok árát 32—35 pengőben állapították meg.

A közellátásügyi miniszter a mezőgazdasági cselédek ruházati és bakancsakkációjával nemcsak szociális tevékenységet fejtett ki, hanem az akció a termelés előmozdításánál is fontos szerepet játszik.

Szombaton kezdődik a Turul Diéta második előadásorozata

Mint ismeretes, a Turul Szövetség Attila B. E. a közelmúltban, a végső győzelem szempontjából oly nagy fontossággal bíró nemzeti egység érdekében sikerben és eredményben gazdag, kimagasló értékű előadásorozatot indított, az ú. n. Turul Diéta keretében. Az első előadásorozat az általános társadalmi megbékélés oly határozottan elősegítő felekezeti béke kérdését tárgyalta s e nagy fontosságú kérdéshez valamennyi keresztény vallásfelekezetet hozzászólott. Kiváló papi szónokok és szaktudósok állapították meg itt a célok azonoságát, úgy vallás-erkölcsi, mint nemzeti szempontot illetően! Megállapították, hogy ma nem csupán jó kereszténynek, de jó magyarnak is kell lennünk, hogyha őszintén akarjuk szolgálni Isten és a Haza ügyét. Január hó 9-én, szombaton este 8 órai kezdettel most a hazafias

célú Turul Diéta második előadásorozata indul meg, amelynek keretében kiváló, országos nevű szaktudósok és szónokok szólnak fel és vitatják meg a nemzeti egység kialakulásának társadalmi politikai előfeltételeit, mutatnak rá a kibontakozás módjaira s irányjelzik az Unitá Hungáriá jövődjét. A Diéta szombati előadásán dr. szepesváraljai Haendel Vilmos egyet. r. tanár, Rector Magnificus szólna fel. Ertekezésének címe: Egészségesen mondható-e nemzeti szempontból a társadalomnak osztályokra való tagolódása — s ha igen, miként érhető el a nemzeti egység kialakulását oly súlyosan veszélyeztető osztályellentétek kiküszöbölése? A kiváló előadó nagy értékű előadásának meghallgatására minden igaz magyart testvért szeretettel hív és vár az Attila B. E.

A Kodály-hangversenyhez

Videkről kaptuk az alábbi sorokat: A Kodály-ünnepély vitája az eddigi hozzászólások indoklásában érintette a Kodály gyűjtötte magyar dalok dolgát is. Az egyik kérdésből így majdnem kettő lesz, pedig most csak egy kérdésre kell válaszolni arra, hogy rendezzék-e Kodály-ünnepélyt, vagy se. A feleletnek nem is az, hogy igen. Kodálynak olyan értékes zenei munkássága van, mely megérdemli a meghiszteltetést s e munkák vitán felül álló anyagából bőségesen lehet nem egy hangversenyt, hanem akár hangversenysorozatot anyagát is összeállítani. Hangsúlyozom, hogy a vitán felül álló anyagból. Nem helyesem tehát azokat a tulajdon véleményeket, melyek Kodály munkásságának legsebezhetőbb részét állították előtérbe. Ertem a magyart dal gyűjtésanyagát s annak iskolai felhasználását. Kalapot kell emelni Kodály gyűjtő munkássága előtt. Olyan értéket szedett össze, mely a Magyar Tudományos Akadémián, ahol vannak, nagy kincset képviselnek még tévedéseikkel is. Ez az anyag azonban még tudományos kritikára vár és nem elég az elfogult tanítványok és barátok egyoldalú hallelujázása annak értékléséhez. Vár az az anyag a komoly pedagógiai vélemény kifejezésére is a tekintetben, hogy mi vihető

be belőle az iskolai munka keretében, s ehhez sem elég az üzleti vállalkozások szertelen hírvétele. Két hozzászóló saját fülével hallotta magyarnak és nem magyarnak a Kodály székely dalait. Hogy ki hallotta jól a székelyföldön és másutt is, azt majd eldönti a tárgyilagos kritika. Addig is, míg az kialakul, magamnak is más irányú adatszűrésből az a véleményem, hogy a Kodály úgy nevezett magyar nótái közül lesz kiemelni való s talán több is, mint gondoljuk. Ennek igazolására ide írok a Kodályék egyik gyűjtéséből, melynek címe „101 magyar nóta”, egyet, mely így hangzik: „Házasodik a tücsök, Szünyög lányát kéri. Csizveg-csoszog a tetű, Násznap akar lenni, Odaugrik a bolha, Vőfély akar lenni, Mindenféle csuf bogár Vendég akar lenni!”

Ha ezt a „magyar nótát” akár a Hajdúság, akár a Kunsg hamisítatlan ép érzésű magyarjából csak egy is elvállalja magyar nótának s erre akár örömeben, akár bánatában csak egyszer is rágyújt, hát én csak akkor hiszem el, hogy a Kodály gyűjtésének anyaga teljes egészében valódi magyar nóta, de addig nem. (Hfp.)

Ferences kulturst a MÁV. műhelytelepen

Vizkereszt délutánján impozáns és minden várakozást felülmúló kultúrest rendezett a nyilastelepi ferences plébánia. Ez volt az első nagyobb szabású bemutatkozása a ferences ifjúságnak. A MÁV műhelytelep dísztermet szűföldiség megtöltötte a katolikus hívek tábora. A megjelentek között ott láttuk dr. Bánáss László prépost plébánost, Mellau Márton pápai prelátust, dr. Génesy Sándor MÁV műhelyfőnököt és nejét, Mezei Béla nyilastelepi ref. lelkesített és feleségét, több városi és műhelyi tisztviselőt. Az előadást 3 karácsonyi népjáték vezette be. Az Egyetértés szalonzenekara, Gömör András karnagy vezetésével számmal szerepelt a töle meg szokott precizitással. Először operettgyelegeket adtak elő a közönség általánossága mellett. később a vonósnyeges gyönyörködött a közönséget, Téglássy I., Fülöp S., Gömör A. és Sipos F. előadásában. Az Egyetértés kiváló énekművésze, Hajdú Péter hatásos és a műsor keretében nagyszerűen geillő két műdalit énekelte nagy tetszés mellett. Az estély fénypontja azonban P. Kiss Szaléz ferences plébános ünnepi beszéde volt. A Vizkereszt gondolatából kiindulva beszédének lényege a magyar testvéri szeretet minden átélő magasztos gondolatának izzó hazafias szelében való fejtegetése volt. — Istennek minden emberrel célja van; — a magyar nemzetnek a Duna medencében különös rendeltetést szánt az Ur Isten. Ennek minden magyarnak eleget kell tennie. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha minden félreértést, ami szétválaszthatna bennünket, félretéve, — mert válaszfalakat csak az emberek állítottak, nem az Ur Isten —, csak azt keressük és cselekedjük, ami összekapcsol bennünket, a magyar testvéri szeretetet. Csak így biztosíthatjuk a mai apokaliptikus harcok közepette a szebb, boldogabb és békességesebb magyar jövőt! Ez a gondolatokban és érzésekben gazdag beszéd lebilincselő és frappáns hatást váltott ki a közönségtől s a magas fokban megnyilvánult tetszés nyilvánítás annak a bizonyítéka volt, hogy minden hallgató szívéből és szívéhez szólott az a kiváló ferences atya.

A kiválóan megrendezett kultúrest műsorát egy 3 felvonásos színdarab zárta be a ferences lányok előadásában. A könnyekig megható édesanyai szeretettel sugárzó darabot a bájos szereplők oly tökéletes játékaiban és átérzéssel adták elő, hogy kevés szem maradt szárazon. Valamennyi szereplőt a legnagyobb elismerés és dicséret illeti.

Január 20-án iktatják be Baróthy Zoltán ítélőtáblai elnököt

A debreceni ítélőtábla most kinevezett elnökének, dr. Baróthy Zoltánnak beiktatására még e hónap folyamán sor kerül. Az ünnepélyes keretek között történő beiktatás minden valószínűség szerint január 20-án történik.

Egyelőre nem lehet tudni, hogy kik fognak megjelenni a beiktatáson. A debreceni közönség Baróthy Zoltán kinevezését meleg szeretettel fogadta és beiktatásán nagy tömegben fognak megjelenni az érdekeltek és ismerősei.

Meghalt a legöregebb magyar haditengerész

A legöregebb magyar haditengerész, a 83 éves korában elhunyt Pallez András temették el csütörtökön délelőtt a rákoskeresztúri temetőben. Pallez bácsi nevezetes tagja volt a sok dicsőséget megért osztrák-magyar flottának. A háborúban mint a Novara s előbb a Viribus Unitis egyik kormányosa több hadiküldetést szerzett.

nyugdíja kiegészítésül az öreg Pallez Andrásnak. Pallez bácsi, a szikár, ősz és nap szíttá arcú tengerész, amíg jóerőben volt, hónapról hónapra felgyalogolt a királyi várba, megjelent a kabinetirodában, ahol jól ismerték az őreget és soronkívüli kihallgatást biztosították a hivatalos szemlélyiségek sorában az agg tengerészlísegek között. A Kormányzó Ur Öfömméltósága miníg szeretettel hallgatta meg és elbeszélgetett vele. Ezeknek a kihallgatásoknak kedves egyéni ízük volt. Amikor bácsúra került a sor, Pallez bácsi mindig így köszönt el a Legfőbb Hadúról: — Isten áldja meg a jószágát Főmméltóságú Kadét Uram!

A Zuglóban épített magának az összemelés után kis házat, mert valami kis földje is volt s ezt értékesen telepedett le a főváros kertés parcmén. Csak emiatt nem élt, mert fiai és leányai voltak, akik támogatást az öreg hadastanyán! Egyetlen szórakozása volt, hogy szorgalmasan eljárogatott hétről-hétre a Magyar Haditengerészek Egyesületébe, ahol a fiatalabbknak a tengerrel, az Adria szépségeiről és zamatos tengeri kalandjairól beszélt. Ezekbe a megemlékezéseibe mondják most régi barátai és volt tengerésztársai — mindig nagy tisztelettel szötte bele a Kormányzó Ur Öfömméltósága nevét. Vitéz nagybányai Horthy Miklós még tengerész-kadét korából ismerte Pallez bácsit, akit régi érdemeiért a Kormányzó Ur Öfömméltósága egyéni jutalmazással ismerte: minden hónapban 100 pengőt küldött kis

A Kormányzó Ur Öfömméltósága szeliden mosolyogva fogadta az egyéni megszólítást és barátságosan rázta meg az öreg tengerész kezét. A Viribus Unitis és a Novara volt kormányosát, az öreg tengeri medve neven becézett Pallez bácsit a Magyar Haditengerészek Egyesülete a sírját halottjaként temette el. A sírján Erdélyi Mihály színgizgató és zeneszerző, a Novara volt kormányosa mondott búcsúbeszédet és elszavalták a Tengerész temetnek a énekkara pedig gyászdalokat énekelt.

Az elkésett szilveszteri murizást véres verekedés követte

Ejszakai „idill” a Szabó Kálmán utcán.

Komikus és „békés” kimenelelű verekedés játszódott le szerdán, vizkereszt éjszakáján a homokkeri Szabó Kálmán utcában. Már éjjel fele közeledett az idő, amikor hangos, lármás lett az utca. Két erősen illuminált egyén hangoskodott, egymást üldözve.

désben egymás feleségét szapulták: — Még azt mondom, te, te pimasz, hogy az én feleségem... Már zavartalanul hemperegtek a jégge fagyott havon, melyet megpirosított az orrokból, szájkükből kibugyanó vér — mert feltartóztathatatlanul dögönyöztek egymást — mikor az egyik utcasarokról előkerült a rendőr is.

— Ajjék má' meg sógor — kiabált az elől kacskaringósan járó részegnek a másik. Nem lehetett megállapítani, melyik volt jobban berugva, mert mind a ketten erősen botladoztak. A hátulmaradt késsőbb ilyen szavakkal próbálta megállítani az alótte haladót: — Nem mersz, ugy-e a szemem elé kerülni, te aljas, te gazember...

Szétválasztotta és igazoltatta őket, majd erélyes felszólítást intézett a részegekhez: — Azonnal kövessenek a rendőrkapitányságra! A verekedők erre már megszeppentek s erős csuklás és sírányozás közepette kéréselni kezdték a rendőrt: — Drága biztos úr, mi... mi nem csináltunk semmit... Szól... szilveszterelni voltunk egy kicsit...

Erre azonban már a sértett is megállt s érthetetlen morgások között, kézzel-lábbal hadonászva dacosan bevárta a másikat. Dühöngésből csak ezt lehetett kivenni: — Na gyere, ha még nem volt a nyakad kitekerve!

— Miért verekedtek akkor? — Nem verekedtünk mi, aranyos biztos úr, csak egymást akartuk hazakísérni s elcsúsztunk — mosták magukat a részegek. A biztos úr sem állhatta már meg ekkor a mosolygást s határozott és erélyes intelem után elbocsátotta őket.

De a nyak tudta már az utolsó szót kimondani, a sértetgetőt ott tartott s egy szempillantás alatt jobbra fordult „sógor-társát”. Az egyik pofon a másikat követte s a heves vereke-

A két részeg ezután, mintha misem történt volna, nyugod-

gazság kin és

A Debrecz egutóbbi szögazságügyek egy részét többfajlatjuk ve előléptetés önköt.

Igazságü elő

A m. kir. i Mérey Béla osági titkár rásbírósghoz dr. Hunya a zető királyi jrásbírósgági nyzato.

Ugyanekko rettyőifaloi lekányvvezet osztály jelle tíván hajdú bírósági tele fizelési osztó tók az igaz jeszésére.

A m. kir. Csata Sár kir. jrásbíró alkalmazása zóvé,

dr. Cs. a falui, dr. S. nekó kir. j. adókir. jele lyén, dr. S. hajdúbörözör törvénysekk dr. Orm

dr. Nád h dányi lakos Jóna Lászl nagyváradí Be reméni kir. jrásbíró jelenlegi a zsetési osztó vezetővé,

Egy l kir. jrásbíró László hajdú bírósági k derekeski l szerkesztő suk helyén

Pozsg jrásbírórá renc tisztal János deb dijnokokat helyén ide lökké,

Kuti In jrásbírósg legi alkalm Gábor ig jrásbírórényi kir. tölly altszír ny kir. tölly zetes fog helyén, R törvénysezt kir. t szakkalitsz mesterekk

Kinev

A pén sere a p viselők Sütő Rápol János tis tiszlekn tói címet Kormány

A pér István k ségü pé zelési a kárrá.

gazságügyi, pénzügyi, munkaközvetítői kinevezések Debrecenben és környékén

A Debreceni Újság—Hajdúföld legutóbbi számában közölte az igazságügyi és pénzügyi kinevezések egy részét. Mai számunkban tovább folytatjuk a kinevezések, illetőleg előléptetésekről szóló beszámolókat.

Igazságügyi kinevezések, előléptetések

A m. kir. igazságügyminiszter dr. Mérey Béla kassai királyi járásbírói titkár a derecskei királyi járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a járásbíróvá kinevezte dr. Hunyady László derecskei vezető királyi járásbírókat pedig a járásbírói elnöki címet adományozta.

Ugyanekkor Pamlényi Imre berettyóújfalui királyi járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a VIII. fizetési osztály jellegű, Hortobágyi István hajdúszoboszlói királyi járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a IX. fizetési osztály jellegű adományozták az igazságügyminiszter előterjesztésére.

A m. kir. igazságügyminiszter dr. Csata Sándor hajdúböszörményi kir. járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a helyi bírósági alkalmazás helyén bírósági jegyzővé,

dr. Csajkos Tibor berettyóújfalui, dr. Szabó Gábor tiszafüredi kir. járásbírói joggyakorlatot jelenlegi alkalmazásuk helyén, dr. Szentesi Gábor tanító, hajdúböszörményi lakost a zilahi kir. törvényszéki bírósági jegyzővé,

dr. Ormós Miklós hajdúnánási, dr. Nádházy József püspökföldi lakost a budapesti, dr. Jóna László hajdúnánási lakost a nagyvárad kir. ítélőbírósága kerületbe bírósági joggyakorlatára,

Reményfi Béla berettyóújfalui kir. járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a sorozott tevékenységéről,

Egry Károly hajdúszoboszlói kir. járásbírói, Keresztes László hajdúszoboszlói kir. járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a járásbírói tevékenységéről,

Sajtó János derecskei kir. járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a járásbírói tevékenységéről,

Pozsgai József derecskei kir. járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a járásbírói tevékenységéről,

János debreceni kir. járásbírói tevékenységéről szóló jelentés alapján a járásbírói tevékenységéről,

Wagner Sándor debreceni állampénztári főtitket jelenlegi állomáshelyén a VIII. fizetési osztályba állampénztári tanácsossá,

Horsányi Alfréd debreceni állampénztári I. osztályú tisztet jelenlegi állomáshelyén a IX. fizetési osztályba állampénztári főtitké,

Nagy Deszö berettyóújfalui, Bérces János berettyóújfalui, Ifj. Imre Sándor hajdúböszörményi, Schmidt Géza debreceni állampénztári I. osztályú tisztet jelenlegi állomáshelyükön a IX. fizetési osztályba állampénztári főtitké,

Lisztés János berettyóújfalui I. osztályú állampénztári tisztet jelenlegi állomáshelyén a IX. fizetési osztályba állampénztári főtitké,

Jelenik Károly karcagi állampénztári II. osztályú tisztet jelenlegi alkalmazási helyén a X. fizetési osztályba állampénztári I. osztályú tiszté,

Ducza Lajos kisújszállási, Kelemen Jenő debreceni, Litkei István karcagi, Sályom Lajos derecskei, Kiss József I. tiszafüredi, Kozma János hajdúböszörményi, Tóth Lajos II. debreceni, Törzök Béla Hajdúböszörményi, Varga Gyula II. hajdúszoboszlói adóhivatali gyakorlatot jelenlegi állomáshelyükön a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű állampénztári II. osztályú tisztékké kinevezte.

Forgalmiadóhivatali kinevezések

A m. kir. pénzügyminiszter Nagy Sándor II., Marschalkó István, Tatár Lajos, Papp Győző, Szabó József debreceni forgalmiadóhivatali II. osztályú tisztet jelenlegi állomáshelyükön a X. fizetési osztályba forgalmiadóhivatali I. osztályú tisztékké,

Székely Tibor, Eies Péter, Nagy Sándor IV. debreceni forgalmiadóhivatali gyakorlatot jelenlegi alkalmazási helyükön a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű II. osztályú tisztékké,

Nemestóthy Szabó Albert, Németh István, Hajóczy Miklós, Demény Deszö, Karancsy József, Kovács Ferenc, Kecskés István, Kusnyerik János, Vitéz Völgyi János debreceni forgalmiadóhivatali díjnyakot jelenlegi állomáshelyükön ideiglenes minőségű forgalmiadóhivatali gyakorlatot kinevezte.

Kinevezések a dohányjövédéknél

A m. kir. dohányjövédéki központi igazgató Koncz Sándor vegyész címmel és jelleggel felruházott debreceni segédvegyészt m. kir. vegyészé a IX. fizetési osztályba,

Barczikay László debreceni gazdasági gyakorlatot ideiglenes minőségű m. kir. dohánytermelési segédfelügyelővé,

Gavaliér Andor debreceni Szegedi Mihály debreceni dohányjövédéki tisztet m. kir. dohányjövédéki I. osztályú tisztékké a X. fizetési osztályba kinevezte.

Ugyanekkor Bohus András debreceni szakállászt műszaki altszíté, Kovács István igazolványos, debreceni kisegítő szolgát ideiglenes minőségű II. osztályú altszíté nevezte ki.

Egyéb pénzügyminiszteri kinevezések

A m. kir. pénzügyminiszter Barki Mátyás debreceni, Rezes Gyula debreceni földmérési gyakorlatot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű földmérési segédtitké jelenlegi állomáshelyükön,

Komáromy György derecskei pénzügyi biztost a IX. fizetési osztályba pénzügyi főbiztossá,

Fülöp Géza pénzügyi irodai igazgatói címmel és jelleggel felruházott debreceni, Kousal József pénzügyi irodai igazgatói címmel és jelleggel felruházott debreceni pénzügyi irodafőtitket jelenlegi állomáshelyükön a VIII. fizetési osztályba pénzügyi irodai igazgatókká,

Kássa Vincze debreceni pénzügyi irodafőtitket jelenlegi állomáshelyén a VIII. fizetési osztályba pénzügyi irodai igazgatóvá,

Kapó Béla debreceni pénzügyi irodafőtitket jelenlegi állomáshelyén a IX. fizetési osztályba pénzügyi irodafőtitké,

Kovács András karcagi, Buzás Gizella és Gaál Otilia debreceni, Biró Etel debreceni, özv. Papp Jánosné debreceni pénzügyi tevékenységéről szóló jelentés alapján a jelenlegi állomáshelyükön ideiglenes minőségű pénzügyi kezelési gyakorlatot kinevezte,

Hutiray Etel, Szabó Gizella, özv. Thuróczy Lajosné debreceni, Katona József berettyóújfalui, Deli Julianna debreceni, Hankovszky Károly debreceni pénzügyi kezelési gyakorlatot jelenlegi állomáshelyükön a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi irodasegédtitkékké,

Nosztroy István debreceni pénzügyi díjnyakot jelenlegi állomáshelyükön ideiglenes minőségű pénzügyi kezelővé, Jakab Lajos kisújszállási Mészáros Imre (tűzharcos) debreceni pénzügyi kisegítő szolgát jelenlegi állomáshelyükön ideiglenes minőségű II. osztályú altszíté nevezte ki.

receni pénzügyi kisegítő szolgát jelenlegi állomáshelyükön ideiglenes minőségű II. osztályú altszíté nevezte ki.

Kinevezések a debreceni állami munkaközvetítő hivatalnál

A m. kir. iparügyi miniszter az ipari munkaügyi munkaközvetítői, munkafelügyelői és kezelési személyzetének létszámában Balla Béla munkaközvetítő fő-

titket, debreceni lakost irodai igazgatóvá,

Gál Lajos városi üzemi tisztet, debreceni lakost pedig munkaközvetítő segédtitké nevezte ki.

Szabó Gábor napszámos a klinikán belehalt sérüléseibe

Részletesen beszámoltunk arról, hogy kedden Szabó Gábor 40 éves napszámos egy kicsit többet felöntött a garatra, mint kellett volna. Szabó ittas állapotban az utcán összeesett és elvesztette eszméletét. A járőrök úgy találták rá és amikor felismerték, bevitték az Erdélyi-utca 7. számú ház udvarára és az istállóban helyezték el, mert nem akarták, hogy megfagyjon.

A szerencsétlen ember azonban közben magához tért, mert ki akart menni az istállóból. Közben azonban a ló alá került. A ló megjött a részeg embertől és fejbetűgta. Szabó Gábor ezután ismét elvesztette eszméletét és később ebben az állapotban találtak rá. A szerencsétlenségéről azonnal értesítették a mentőket. A helyszínre érkezve a mentőorvos elsősegélyben részesítette a napszámost, s miután

sérülése súlyosabb természetűnek látszott, beszállították a sebészeti klinikára.

A klinikán megállapították, hogy a szerencsétlen ember a lórúgástól súlyos agyrázkódást és koponyaalapi törést szenvedett. Az orvosok mindent megkísértek, hogy Szabó Gábort megmentse az életnek, munkájuk azonban hiábavalónak bizonyult, mert a szerencsétlen ember csütörtökön reggel, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, belehalt sérüléseibe.

A halálesetről jelentést tettek a királyi ügyészségen s dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró az ügyészség indítványára elrendelte a halott felboncolását. Ezzel egyidőben a csendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a halálesetért nem terhel-e valakit felelősség.

Első lépés a kereskedelem képesítéshez való köztöttségéhez:

Szakvizsgát kell tenni az új állatkereskedőknek

A tiszántúli kereskedők Debrecenben vizsgáznak a jövő héten. A kereskedelmi kormány rendelkezése az átállítással kapcsolatban

Kereskedelmünk fokozatos átállításával kapcsolatban a kereskedelmi kormány egy nagyon időszerű és érdekes intézkedést léptetett életbe az állatkereskedelemben vonatkozóan. Szakvizsgákat, illetve képesítéshez kötik ezután az állatkereskedelmet s az újonnan kijelölendő keresztyény kereskedők már csak úgy kapnak jogosítványt, ha ezt a vizsgát már letették.

Köztudomású, hogy állatkereskedelmünk teljes átállítása is folyamatban van. Az átállítás kapcsán a kormány rendkívül nagy súlyt helyez arra, hogy ebbe a kereskedelmi szakmában — mely nemcsak a helyi forgalmat, hanem az állatexportot is lebonyolítja — csak teljes felkészültségű tőkével és megfelelő ismeretekkel rendelkező kereskedők önállóul használnak, éppen ezért az állatkereskedőket az újabb kijelölés előtt egy bizottság vizsgáztatja le.

Az állatkereskedőknek vizsgáznunk kell az általános kereskedelmi ismeretekből, az állatnyelésztési szakismeretekből. Ismerniük kell a köztöt gazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseket s végül vizsgáznunk kell abból a tárgyból is, hogy miként kell a kereskedőknek a gazdálkodókkal érintkezni. Ezt a vizsgát egy többtagú bizottság előtt kell letenni, mely bizottság áll a kereskedelem- és közlekedési miniszter megbízottáiból, a felállításügyi miniszter képviselőjéből, a kereskedelem- és iparkamara képviselőjéből, az országos állatkereskedelmi egyesület kiküldöttjéből és egy gyakorlati kereskedőből.

egész tiszántúli kerületre vonatkozólag Debrecenben rendezik meg január 12 és 13-án, melyre jelenleg mintegy 70 új állatkereskedő van bejelölt. A vizsgálatokat a debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalos helyiségében tartják meg. A bizottság ez alkalommal minden kereskedőt megvizsgál, hogy kellő szakértelemmel rendelkezik-e s megállapítja továbbá, hogy van-e megfelelő tőkésége a vizsgázó kereskedőnek s csak ezek eredményétől függően adják ki az állatkereskedelemben gyakorlásához szükséges jogosítványt.

Ez a módszer egyébként már megszokott, mert ez az az út, amelyen lehet kiválogatni a legmegfelelőbb személyeket az állatkereskedelemben gyakorlásra, akiknek működése az állatkereskedelemben a legbiztosabb és legelőnyösebb. Magyarországon, ahol az állatnyelésztés mindig virágzó volt, rendkívül nagyfontosságú, hogy az állatkereskedelemben milyen fejlett és hogy kik bonyolítják azt le. A kereskedelmi kormány tehát ez az intézkedése feltétlenül üdvös és időszerű, amely egyben mintegy első lépés is a kereskedelem képesítéshez való köztöttségére felé.

Tévedésből marolugot ivott. Birta Elek 63 éves nyírhatói földműves tegnap lakásán bor helyett marolugot ivott. A szerencsétlen embert azonnal elsősegélyben részesítették, majd beszállították a debreceni begyógyászati klinikára, hol ápolás alá vették.

Gyászrovat

Troján Ferenc ny. vasúti tisztviselő életének 72-ik évében elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor a Köztemető díszravatalozó teréből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Bujdosó-utca 18. Temetését Fehértóty és Takács vállalata rendezi.

Január 15-ig be kell jelenteni Debrecenben az őszi vetésterületeket

Közlöm a város érdeklét gazdaközönségével, hogy a Központi Statisztikai Hivatal az 1942-1943. évi termelési viszonyainak mielőbbi megismerése céljából az 1942. év őszen elvetett gazdasági növények vetésterületi adatait már most begyűjti.

Az őszi vetésű területek gyanánt a már ténylegesen bevetett szántóföld területeket kell kimutatászerűleg feltüntetni, vagyis azokat a szántóterületeket, amelyeket a gazdálkodók az 1942. év végéig őszi-ekkel bevetettek.

Az adatgyűjtés alkalmával a 20 kat. holdnál nagyobb gazdaságok adatait egyéni adatszolgáltatások útján, a 20 kat. holdnál kisebb gazdaságok őszi vetésének nagyságát pedig becsléssel kell megállapítani.

Csak a város határára belül fekvő területek őszi vetéséről kell beszámolni, függetlenül attól, hogy egyes gazdaságokhoz esetleg más községekben (városban) fekvő területek is tartoznak.

A 20—100 kat. holdas gazdaságok bevallott adatait egyenként lapjarmba kell bevezetni.

A 100 kat. holdnál nagyobb gazdaságok külön kérdőíven szolgáltatnak adatokat.

Az adatokat mindig annak a gazdálkodónak kell bevallani, aki ténylegesen gazdálkodik; a haszonbérbe adott, illetőleg a termés bizonyos hányadát bérbeadott területre vonatkozóan tehát nem a föld tulajdonosa, hanem a haszonbérlet, illetőleg a részes bérlet szolgáltató adatait.

Felhívom az adatszolgáltatásra kötelezett gazdálkodókat, hogy az őszi vetésük adatait mielőbb, de legkésőbb január hó 15-ig a városi elsőfokú közigazgatási hatóság f. sz. 45. számú helyiségében jelentésük be.

A 100 kat. holdnál nagyobb gazdaságok ugyanott kapják meg az adatszolgáltatáshoz szükséges kérdőíveket. Polgármester.

SZÍNHÁZ

Aranysárga falevél

Orosz Júlia vendégjátéka

Neves fővárosi vendége volt szerdán este a Csokonai Színháznak. Orosz Júlia, az Operaház kitűnő művésznője személyében, ki a nagy sikerű Erdélyi-operett, az „Aranysárga falevél” főszerepében lépett fel.

Orosz Júlia ebben a szerepében a nyáron óriási sikert aratott, így annál érthetőbb volt, hogy egyetlen debreceni fellépést alig fél órára nézte végig. Hogy vendégszereplésének sikere volt, elsősorban ragyogó énektechnikájának, megfelelően hajlékony és könnyed szórnyalású pompás szopránjának tulajdonítható. Kár, hogy nem igényesebb s az új remek hangjának megfelelő darabban láttuk viszont. Játékában már inkább rutinosnak érzik.

A szereplőgárda többi tagja különben a régi. Most is nagy sikere volt Selmezy Mihálynak, Komphöly Gyulának, Rajz Jánosnak, Kormos Ferencnek, Hortobágyi Artúrnek, vítez Molnár Ivánnak, Kolár Liviának, Moory Lucának, Süli Manyinak és Nagy Csillának.

A zenekart Bakonyi Ödön betegsége tekintetével Belezna Unger István dirigálta lendülettel és nagy hozzáértéssel.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Január 8. péntek: Vén diófa. Tiszviselőelődás. Filléres helyiárak. Január 9. szombat délután Szilveszteri kabaré. Filléres helyiárak — Este: Gécák, A-bérlet.

SZÍNHÁZI MOZAIK

Orosz Júlia vendégszereplése után január hónap legkiemelkedőbb eseménye Bajor Gizi debreceni vendégszereplése lesz január 15-én és 16-án, amikor is a Nemzeti Színház nagy művésznője „A holdon Asvayné” című szerepében lép fel. Bajor Gizi minden fellépése kivételes élmény, de különösen az a vidéken, mert közludomású, hogy a kiváló művésznő csak a legtrikább esetben vállal vidéki vendégjátékokat. Most is „A holdon Asvayné” sorozatos budapesti előadásai után pihenőjét szakítja meg, hogy a Csokonai Színházban, németországi vendégjátéka előtt két estén bemutassa a debreceni közönségnek ezt a kivételes sikerű alakítását. A vendégjáték iránt már most rendkívül érdeklődés nyilvánul meg.

Megkezdődtek az ösbemutató próbái, amely a tervek szerint február elején kerül színre.

Szombaton kerül felújításra Sidney Jones világszerte nagy sikert aratott darabja, a Gécák. Főszereplője a tehetséges Hódossy Judit lesz. Mellette Fenyvessy Éva, Bakoss István, vítez Molnár Iván, Komphöly Gyula, Selmezy Mihály, Rajz János, Nagy Csilla, Süli Manyi és Kormos Ferenc játsszák a nagyobb szerepeket.

TERMELESI SZERZŐDÉST KELL KÖTNI IPARI NÖVÉNYEKRE

Budapest, január 7. (MTI) Az ipari növények kötelező termesztéséről szóló kormányrendelet különféle kedvezményeket, mint kölcsönvető támogatás teremtésére, műtrágya stb. biztosít azoknak a gazdáknak, akik termelési szerződéssel termelik az ipari növényeket. Ennek ellenére sok gazda még nem kötött termelési szerződést és ezáltal kockáztatja azt, hogy a kedvezményektől elesik.

A földművelésügyi miniszter a közellátásügyi miniszterrel egyetértőleg a gazdaközönség tudomására hozza, hogy a folyó évi ipari (olajos, rostos, cukorrépa, dohány) növények kötelező termesztésére kiadott rendelkezéseket a folyó évi termésbeszolgáltatásra vonatkozóan rövidesen kiadandó rendelet nem változtatja meg. A gazdaközönség tehát mielőbb kössön az ipari növényekre termelési szerződést. A termelési szerződés alapján termelt és szolgáltatott ipari növényeket az általános beszállítási kötelezettségbe be fogják számítani.

Közigazdaság

Debreceni takarmányárak: rozs-szalma 4.20, cukorrépa 5.35, rozs-maximálva, takarmányrépa 8.50—10 pengő mázsánként.

Megszűnik a legrégibb szegedi kávéház. Szegeden a 73 éves Emke-kávéház, amely a Klauzál-téren volt, most megszűnik. Helyén márciusban az egyik fővárosi pénzintézet fiókja nyit kaput.

Két erős napozásos fiút feleveszek, Krisch kályhámester. Ispe-tály-tér 1. szám. 627

HIRDETMEY

Az öregségi biztosítással kapcsolatos 1942. évi biztosítási helyiuglakok beszoállításáról, valamint a biztosítási könyv és a mentességi igazolvány érvényességének meghosszabbításáról.

Az öregségi biztosításról szóló 1938. évi XII. tc. által biztosításra kötelezett munkavállalóknak a biztosítási éve tejeződött be.

A törvény végrehajtásáról szóló 87.000—1938. P. M. sz. rendelet 21. §-a értelmében minden gazdasági munkavállaló köteles biztosítási könyvét az 1942. évi helyiuglakjának beszoállítására és a biztosítási könyv érvényének meghosszabbítására végett legkésőbb folyó év január hó végéig a városi elsőfokú közigalutási hatóság (Kossuth-utca 20. földszint 46. számú helyiségben) a hivatalos órák alatt bemutatni. Egy-idejűleg — annak igazolása végett, hogy a járulékot biztosítási munkaviszony alapján rótták le, illetve a járulékok mindazon hetekre, amely heteken a munkavállaló legalább egy napot munkában töltött, lerovatlak-e — a munkaviszonyát szolgáló cselekdönyvet, munkaadó igazolványt is be kell mutatni.

Bemutatandók a mentességi igazolványok is, érvényük meghosszabbítása végett.

Annak a munkavállalónak, aki az 1942. évben mindvégig keresésképleten volt és emiatt gdsági munkát nem végezhetett — tehát járulékot sem róhatott le — a keresésképletséget a városi orvos bizonyítványával kell igazolnia. Annak a munkavállalónak pedig, aki az 1939. évi január hó 1-én (ha tizharcos: 58.) életét már betöltötte és keresésképletsége miatt 15 hétnél rövidebb ideig vagy egyáltalán nem állott az 1942. év folyamán munkaviszonyban, a keresésképletséget a helyiuglak beszoállításakor hasonló orvosi bizonyítvánnyal kell igazolnia. Az orvosi bizonyítványok az 1938. évi XII. tc. 38. §-a értelmében díj- és illetékmentesek.

Azok a munkavállalók, akik az 1942. évben két hónapot meghaladó katonai szolgálatot teljesítettek, a helyiuglakok beszoállításával egyidejűleg az ilyen katonai szolgálatot az illetékes katonai parancsnokság által kiállított hivatalos bizonyítvánnyal kötelesek igazolni. Figyelmezteti a hatóság a gazdasági munkaadókat, hogy a biztosítási könyv, mentességi igazolvány bemutatása, helyiuglak beszoállításai kötelezettségnek — a jövőre kiadó súlyos károsodás, valamint az ellenük folyamatba teendő kihatási eljárás elkerülése végett is — feltétlenül és pontosan tegyenek eleget, illetve a munkavállaló jelentkezősele akadályokat.

Minden gazdasági munkavállalónak öregségi biztosítási könyveszkével, vagy mentességi igazolvánnyal kell rendelkeznie. Felhívja a hatóság mindazokat, akik még ennek a rendelkezésnek nem tettek eleget, hogy a saját jól felfogott érdekükben, továbbá az ellenük folyamatba tehető kihágási eljárás elkerülése végett is — minél előbb szerezzék be az öregségi biztosítási könyvet, illetve annak kiváltása végett haladéktalanul jelentkezzenek a városi elsőfokú közigalutási hatóságnál. Az esetleg előforduló vités kérdésekben a fent említett hivatalos helyiségben kapható ismeretterjesztő füzetek útján, vagy pedig szóbelileg a hivatalos órák alatt kellő felvilágosítást nyerhetnek.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigalutási hatósága.

A januári petróleum utalványok beváltása

Ertesíti a közlelmzési ügyosztály a város érdeklét lakosait, hogy a petróleum utalványok 59 és 60 számú szelvényeire az 1943. évi január hóban összesen 2 (kettő) liter petróleum vásárolható a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőknél, a napi fogyasztótárban. A petróleum utalvány 59 számú szelvényére 1 (egy) liter, a 60 számú szelvényre szintén 1 (egy) liter petróleum szolgáltatható ki. A szelvények egyszerűen is beválthatók. A petróleum utalványok 59 és 60 sz. szelvényei csak a folyó évi január hó 31-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petróleum kiskereskedőnél lehet vásárolni. Debrecen, 1943. évi január hó 5-én. Polgármester.

Dr. szepesváraljai Haendel Vilmos, a Tisza István Tudományegyetem rektora többnapos budapesti tartózkodása után az elmúlt nap hazaérkezett Debrecenbe.

Az Olasz kultúrintézet hétfőn, 11-én megkezdí nyelvtanóráit.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Népszervi Főiskolái Tanfolyamán, a Déri-Műzeumban 1943. január 8-án, pénteken 5 órakor előadást tart dr. Fest Sándor egyetemi ny. r. tanár, Shakespeare, 6 órakor dr. Soós Béla egyetemi ny. r. tanár, A Krisztus és az Antikrisztus címen. Belépés díjtalan. Megjelenését kéri jóismerőseivel együtt, hazafias tisztelettel a Rendezőbizottság Elnöksége.

Meghalt Fejérváry Géza leánya. Báró Berliczy Ferenc özvegye, született báró Fejérváry Gizella, báró Fejérváry Géza volt honvédelmi miniszter leánya, kedden agyvérzés következtében 79 éves korában Budapesten elhunyt. Gyászolják gyermekei: báró Gerliczy Félix, gróf Degenfeld-Schonburg Kristófné Gerliczy Margit báróné, özvegy báró Főster Janófné Gerliczy Erzsébet báróné és Gerliczy István báró. A megholdogultat január 11-én, hétfőn délelőtt 11 órakor a deszki kegyuri templom kriptájában helyezik örök nyugalomra. Lelkiüdvéért január 14-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor a belvárosi plébania-templomban mondának avázmisét.

Meghívó

A „Cszmadia Arucsarnok Szövetkezet” ez év január hó 31-én délután 3 órakor tartja a LXVII. évi rendes közgyűlést, a Szövetkezet székházában (Csapó-u. 17.), amelyre a 1. Tagokat tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

- 1. Jegyzőkönyv felolvasása. 2. Igazgatóság jelentése. 3. Felügyelőbizottság jelentése. 4. Az 1942. évi zárószámadás ismertetése, elfogadása, a nyereséget illető döntés és a felmentvények megadása. 5. Költségeloirányzat megállapítása 1943. évre. 6. Alapítke és tőkeartalék megállapítása. 7. Egy igazgatósági tag választása. 8. Kérelmek, indítványok.

A Cszmadia Arucsarnok Szövetkezet LXVII. évi zárószámadása az 1942. évről.

MERLEGSZÁMLA: Vágyon: 1. Készpénz 827.78, 2. Ingatlan 120.000, 3. Berendezés 828 P., összesen: 121.655.78 P. — Telér: 1. Alapítke 29.000, 2. Értékesítési tart. mint a vágyon fel nem osztott része 41.000, 3. Utelérés beváltási tart. alap 111.41, 4. Arhullámsági tartalék 716.59, Nyereség 827.78 pengő. Összesen: 121.655.78 P.

EREDMÉNY-SZÁMLA: Veszteség: 1. Adók 16.174.43, 2. Illetékek 1288.27, 3. Házfentartás 1022.45, 4. Tiszteletdíjak 2714.28, 5. 2 drb. részvény beváltása 1000, 6. Adományok 30, 7. Vegyesek 444.55, Nyereség 827.78 P. Összesen: 23.501.76 P. Nyereség: 1. Készpénz átozat 1941-ről 3.49, 2. Házbérjövdelem 21.398.37, 3. Részevényszerzés és beírás díj 410, 4. Vegyesek 1689.90 P. Összesen: 23.501.76 P. Debrecen, 1942 december 31.

Komlósy Lajos elnök, Ifj. Medgyesi János alelnök-pénztáros, Papp László jegyző. Igazgatóság: Szabó Gábor, Csösz József, Mázló József, Gyarmathy József, Faragó Lajos. Felügyelőbizottság: Zeke J. Dezső, Frózs Lajos, Szűcs Lajos.

Lefejezte a villamos. Budapestről jelentik: Az Üllői-út külső szakaszán robogó egyik 52-es villamos pótkocsijának ütközőjére ugrott fel Major Ferenc 9 éves tanuló, egy gyári munkás fia, aki a Mária Valéria telepen lakik. Néhány megálló kereszttől az ütközőn utazott a kislfi, majd a Mária Valéria telepi megállónál leszállt. Mikor a villamos megindult, újra felugrott, de a kerekék alá került, amelyek lefejezték a szerenésellen gyermekeket.

Ferenczy—Tiborné, Szathmáry Anta úgy a maga, mint gyermekei: Dénes, Zsófia és Péter nevében összefutó szelvényeket adja, hogy a legszeretőbb férj és legjobb édesapja.

Dr. Ferenczy Tibor

Debrecen sz. kir. város országgyűlési képviselője, ny. budapesti főkapitány, 6. huszárbizomány. A Magyar Erdemrend közpékesztje a csillaggal, az ismételt kormányzói elismerés, az ezüst és bronz Signum Laudis hadiszalagon a kardokkal, a Karoly csapatkereszt, a kardokkal díszített háborús emlékérem, a II. oszt. német vaskereszt és számos magas bel- és külföldi kitüntetés tulajdonosa folyó hó 3-án hajnalban, áldott életének 62. hold végén váratlanul elhunyt.

Drága halottunkat január hó 6-án, szerdán délelőtt 11 órakor a Kerepesi-úti temetőben a római katolikus anyaszentegyház szertartása szerint a Budapest székesfőváros által adományozott díszsírhelyen helyezték örök nyugalomra.

Lelkiüdvéért az egésztele szentmiseáldozatot január 7-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor mutatott be a Szent István Bazilika kápolnájában. Budapest, 1943. jan. 3.

A szeretet erősebb, mint a halál!

Ferenczy Lóránd testvérbátyja, Dr. Ferenczy Dénesné szül.: nagyenyedi Horos Magda menyje. Ferenczy Déneske unokája.

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrey Olga gyorsíró-és gépiróskolájában január elején új tanfolyam kezdődik. Beiratkozások január 2-ától. (Egységújság sz. 6475.) Vidékeknek vasútkedvezmény. Batthyány-utca 1. szám.

SPORT

SPORTHIRMONDÓ

Kilian nyerte a Levitzky emlékcsernyűt. A legjobb gyorskorcsolyázók részvételével most rendezték meg a Levitzky emlékcsernyűt, melyet nagy meglepetésre Kilian nyert meg. Részletes eredmények a következők: 500 m: 1. Kilian 45.6 mp, 2. Bereknyci, 3. Bácskai, 1500 méteren 1. Pajor 2:28.8, 2. Hidvégi, 3. Kilian, 5000 méteren: 1. Ladányi 9:06.8 mp, 2. Hidvégi, 3. Pajor. — Az összetett versenyben 1. Kilian 153.133 p, 2. Hidvégi, 3. Pajor, 4. Bácskai, 5. Ladányi. Ladányi és Hidvégi édzés nélkül állt ki a versenyre.

Hitelesítették Csaplár világesését. A nemzetközi atletikai szövetség 38 világesését hitelesített. Hitelesítették világesésnek a magyar Csaplár 1 óra 3 perc 1.2 másodperces 2000 méteres eredményét is.

BKE vegyes-Levente vál. 12:8 (3:2, 5:1, 4:5). A BKE vegyes jégkorong csapata 12:8 arányban győzött a Levente válogatott ellen. A leventék igen megbízható játékok nyújtottak a három nemzet viadala előtt.

Szilágyi és Tisza a válogatott játékosai között. Molnár Náci szövetségi edző összeállított a fiatal játékosok közül három csapatot, amelyeket öt év múlva lesz válogatott. Az első csapatban a DVSC játékosai közül Szilágyi, mint középcsatár, a harmadik csapatban Tisza, mint bal szélső szerepel, de figyelmet szentel Zilahi játékosnak is, akit jobbszélsőként tart tehetséges játékosnak.

HÁROMÉVES KORT BETÖLTÖTT LOVAK ÉS ÖSZVEREK, VALAMINT KETTŐS FOGATU JÁRMŰVEK PÓTVIZSGÁLATA DEBRECENBEN

Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy azok részére, akik lovaikat és járműveiket az 1942. évi november hó 2. és december hó 16. napja közt tartott rendes vizsgálatra bármely ok miatt elő nem vezették, az alább következő helyekre és időben még elővezethetik:

1. 1943. évi január hó 12-én 8—10 óráig terjedő időben a Halapi-csárda előtti területre.

2. 1943. évi január hó 13-án 8—10 óráig terjedő időben a Baromvásártérre.

3. 1943. évi január hó 14-én 8—11 óráig terjedő időben a Kadaresicsárda előtti területre.

Akik ezt az utolsó alkalmat is elmulasztják — azok ellen a hatóság a kihágási eljárást folytatja vizsgálati és karhatalommal fogja vizsgálati végett lovaikat és járműveiket előállítani.

A vizsgálat aluli mentességre, az igénybevétel aluli mentességre és a büntető rendelkezésekre vonatkozó tudnivalókat az 1942. évi november havában kibocsátott és a vizsgálati helyeken kifüggesztett hirdmény tartalmazza.

Polgármester.

Hirdmény a fertőző sertésbénulás megállapításáról

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú állategészségügyi hatóság, közli a város érdekelt lakosságával, hogy Debrecen sz. kir. város V. állategészségügyi kerületében a m. kir. Gazdasági Akadémia sertésállományban a fertőző sertésbénulás hatóságilag megállapítást nyert és emiatt a m. kir. Gazdasági Akadémia pallagi gazdaságának egész területére helyi zárlat alá helyeztetett.

Felhívom a város sertésartó lakosságát, hogy a sertéseknek újabb még nem fertőzött helyeken, udvarokban bekövetkezett megbetegülését, betegsége gyanús, vagy fertőzésre gyanús állapotát, elhullását, vagy leölését — feltéve, hogy ezek a megbetegedések vagy leölések a fertőző sertésbénulásra utaló tünetek közt történnek — azonnal jelentse az elsőfokú állategészségügyi hatóságnál.

A sertésbénulás fellépésének hatóságilag megállapítása folytán a 18000—1941. F. M. számú rendelet 8. §-a értelmében az V. állategészségügyi kerület egész területét (Debrecen—Nyíregyháza és Debrecen—Hajdúböszörményi vasúti vágányok közötti terület) teljes ú. n. községi zárlat alá helyezte az elsőfokú állategészségügyi hatóság.

A fertőző sertésbénulás miatt elrendelt községi zárlat joghatálya

abban áll, hogy a fertőző sertésbénulás miatt elrendelt zárlatok fennállása mellett:

1. a zárlat alá helyezett városrészből sertést, továbbá sertés húsát, zsírt és nyersterményeit, bőrt, szőrét, sertésjé, körmét, esontját stb. végül fertőző sertésbénulás elhurcolására alkalmas tárgyat és pedig trágyát, sertésnével használt istállócszkózt, járóművet, etető- és itatóedényt stb. a rendelet 10. §-ában meghatározott eseteken felül más esetekben kivinni tilos.

2. a zárlat alá helyezett városrészen keresztül sertést lábon hajtani tilos, járművön átvinni pedig csak a helyi állategészségügyi hatóságnál törént előzetes bejelentés után rendőri kísérettel megállás, etetés és itatás nélkül szabad.

Fertőző sertésbénulás miatt községi zárlat alá helyezett városrészen tilos:

a) a sertésnek közös legelőre kihajtása és a sertésnek utcákon, területek körbórlása (tartása);

b) a közös kútnak, itatónak, usztatónak és delelő helynek különböző helyekről származó sertések részéről való használata;

c) állatvásárra, állatkiallításra és állatdíjazásra sertés felhajtása.

Az V. állategészségügyi kerületben, a Debrecen—Nyíregyháza és Debrecen—Hajdúböszörményi vasútvonal közt fekszik, beletartozik a város egész belterülete, a Bellegelő 327—545-ig, 547—549 számig és a Bellegelő 19. szám, a Nagyerdő, a Monostorerőd és a Pallagnak a nyíregyházi vasútvonaltól nyugatra eső része.

A lezárt V. állategészségügyi kerület területén tartozott sertésekre marhavévl kiadása tilos.

A 18.000—1941. F. M. sz. rendelet 10. §-ában foglalt kivételre és egyéb tekintetben is az érdeklődőknek a helyhatósági állatorvosok részletes felvilágosítást adnak.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő **Dr. Nagy Imre Benyóvszky Pál**
Kiadja: **Áltföldi Sajtóvállalat Kft.**
Felelős kiadó: **Balogh István.**

A VÉRRONTÓ BŰN

KORREGÉNY. Irta: **DINTER ARTHUR**
A kétszázötvenedik német eredetű példány nyomán magyarra fordította **Dr. NAGY ZSIGMOND.**

A két szerelmes előre megegyezett abban, hogy ezen a legelső karácsony-estén egyikük sem ad a másiknak semmit ajándékol, jelöl annak, hogy ők magukat adták egymásnak örök időkre szóló ajándékok. Ettől az egyetlen vágytól és akaratától áthatva, még mindig ott állottak a karácsonyfa alatt mikor a tanácsos belépett a szobába.

A szerelmespár érzésének minden megértése nélkül az mondta neki, hogy az „édesgyökér” ráadására lesz még érzésük később is elég, most jöjjenek asztalhoz és vegyék át az ajándékaikat.

Nem örömet engedtek kívánságának. Mindegyiknek a teitőke előtt egy-egy művészileg kidolgozott szekrényke volt. Erzsébet a magáiban egy minden fogalmat felülmúló briliáns-ékszerrel talált, a hozzátartozó fülbevalókkal, hajtűkkel és gyűrűkkel egyetemben. Hermann az övében egy egészen amannak megfelelő készletet: ing-, galléros és kezelőgombokat, nyakkendőbe való tűt és gyűrűt. Egy fejedelmi jegyospár sem kaphatott volna drágább ajándékot.

— Nu-u? — mondta a tanácsos, mikor Hermann kedvtelenségét észrevette. — Nem találja elég jónak?

Erre kiszedte az ékszerket a tokból és villogó szemmel méregette a súlyát a tenyerében.

— Na, mire becsüli? — mondta, szemével hunyorítva és Hermannak a tenyerébe tette.

Ez azonban csendesen letette a gyémántokat tokaeska mellé és csak annyit birt mondani:

— Nagyon kegyes a tanácsos úr!

Mikor Erzsébet az ékszernek ezt a hatását látta a vőlegényen, szégyenkezve ő is leszedte a magát és visszarakta a tartójába.

— Hallatlan kiadásokba verted magadat, papa! — mondta neki.

— Az nem számít — felelt —, ha neked örömet szerez!

Ezzel magához vonta és megcsókolta, Erzsébet beleborzadt az ölelésébe.

Ekkor lépett be, mindnyájuk megkönnyebbülésére a tanácsosné és kérte a gyermekeit, hogy most már az ő ajándékait is vegyék át. Közben nagy hirtelen az égő karácsonyfa alá rakta le őket.

Erzsébet a fehérművek, csipkék, szövetek egész áradatában dűskált, Hermann pedig leirhatatlan örömeire egy tányért talált ott, tele almával, dióval és süteménnyel. A tányér előtt meg jobbról-balról mellette egy-egy tarka cukorcikornyákkal díszített mézeskalács-embert, hajszálgyöngyöt, amelyet gyermekkorában szokott volt kapni. A tányér mögött pedig ott volt a berlini Akadémia nagy Kant-kiadásának épp mostanában megjelent első kötete.

Fejcsóválva nézte a tanácsos azt a gyermekes, szinte túlcsapongó örömet, melyet jóvendőbeli veje ezen a csekélyke ajándékon érzett és csak annyit szolt:

— Komikus ember ez!

Ezzel elhagyta a szobát. Hermann és a két hölgy azonban még mindig ott időzött a karácsonyfa alatt, míg a tanácsos értük nem küldött, hogy jöjjenek már vacsorálni, mert neki ma este még Berlinben dolga van és nem várhat tovább.

Ezóta a karácsony-est óta Hermann valahányszor a tanácsosra gondolt, nyugtalanság fogta el. Az a mély idegenkedés, melyet iránta találkozásuk első percétől fogva érzett, egészen háttérbe szorult abbeli forró vágyódása mögött, hogy Erzsébetet kiküzdje magának. De most, mikor célját elérte, az eredeti irtózás új erőre kapott benne. Az a gondolat, hogy ez a zsidó vérszerint való atyja az ő menyasszonyának és hogy egykor az ő tulajdon gyermekeinek az ereiben is ennek a vére fog csörgedezni: egész belsejét felabajgatta. Hiába próbálta azzal megnyugtanni magát, hogy Erzsébetnek az egész lényében semmi, de semmi hasonlóságot sem mutat az apjához. Az a gyahakvása, hogy talán Erzsébet nem is a Burghamer leánya, s hogy születése fölött valamiféle titok köde borong: újra foglalkoztatta a lelkét. Nem egyszer már odáig volt, hogy magát a tanácsosnét kérdezi meg afelől, de valami jól megérthető, tartózkodó félelem mindig visszariasztotta ettől a lépéstől.

Az alsó ajakának az a kicsi szépséghibája, melyet Erzsébet, mint egyetlen külső, látható jelet örökölt az apjától, s melyet női mesteri ügyességgel tudott elrejtetni, Hermannnak eddig nem ötlött a szemébe. Szerelmesét még mindig szerelme szemével látta. Lehetett volna csúf is, púpos is, már nem vette volna azt sem észre. Végül azzal a gondolattal igyekezett magát megnyugtanni, hogy hisz a lélek az, ami a testet építi. De az ő természettudománya felvilágosította, hogy a lélek is az anyagi törvényekhez és feltételekhez van kötve, mikor arról van szó, hogy két ember szerelméből magának földi élete tartamára ruhát szőjön. Egészen ismeretlen volt előtte, hogy mi csak adoptív-zülei vagyunk a saját gyermekeinknek és hogy a szellem-lények a saját nagyobb, vagy kisebb tökéletességük, érzésviláguk és fejlettségi fokuk szerint a testlételelük céljára olyan testet választanak ki maguknak, amely a tulajdon jellemüknek megfelel. A test csak az a hangszer, amelyen a lélek játszik.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda
Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel Virág-utca 21. Telefon 23 78.

Betőtendő állás nőknek

Ilőlygődrás segédkasszonyt alkalmazok. — Horgonyi, Szoboszló-út 4. Telefon: 39-51. Ny 1703

Berítőendő állás férfiaknak

14—16 éves fiúkat heti fizetéssel és jutalékkal napi két-három órai könnyű munkára felvesszünk. Cím a kiadóban.

Házmeesterpár azonnalra felvétetik. Komlóssy-út 26. 625

Idősebb papírkereskedő segéd, leltározáshoz is, azonnal beléphet. Kulcsár papírkereskedés. 626

Bútorozott szoba

Különbéjártató bútorozott kis szoba kiadó. — Komlóssy-út 15. sz. 527

Ajánlat
Tullpán- és jácintthagymák újabb érkezésből még nagy választékban kaphatók. Kontsek Géza Krt., Kossuth-u. 15.

Közkatonának extra ruhára posztó érkezett. — Ruháját újévre elkészítem. Tegdes, Kálvin-ter 19. 275

Léglézáró zsinór ajtó és ablak szigetelő 44 fillértől. **Katonai gyapjúfonalak** nagyválasztékban — Pethő kézimunkaszakiparában, Szent Anna-u. 10. Kézi- és gépi kötés.

Ótalan

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró- és gépiróiskolájában január elején új tanfolyam kezdődik. Beíratkozások január 2-től. — (Engedély: 6475) Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-u. 1. sz. 495

Úzlet, műhely

Kassán a legjobban menetelő, jól felszerelt és elegánsan berendezett borzó eladó. Erdeklődni lehet a tulajdonosnál — Kassa, Fő-utca 99. szám alatt. 463

Lakáscsere
Lakáscsere 3 szobás, központi fűtéses, olesó bérlet nélküli lakásomat elcserezném 3—4 szobás, fürdőszobás olesó bérlet villalakkal. Telefon sz.: 37-93, délben fél 1—fél 2, este 8—10 óráig. 624

Kereslet

Két-háromszobás beköltözhető kertes családi házat keresek sürgős megvételre. Azonnal lefizetnék 2000 pengőt, további terhet havonta 100 pengőjével törleszteném. Ajánlatot „Állami tisztviselő” jellegre kiadókba kérek. N.

Butor

Hálószobák, ebédlő, kombinált szobák, konyhaberendezések Sálamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u 2 alatt. 1213

Antikgarnitúra, szekrény, modern háló, ebédlő, konyha, kombinált szekrény, rekamié, fotelek eladók. Kossuth-u. 51. 71

Minek a fényes kizaklat, amikor olesóiban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac u. 71. sz. 1966

Rádió
Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít olesón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó utca 84. telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívt! 673

Szőlő, gyümölcsös

Gyümölcsös 10 holdas, 9 éves, villamos megállítól pár pernyire eladó, esetleg bérbeadó. Cím a kiadóban. 621

Eladó ház

Önálló kert, Ovoda utca 1. számú ház két szobával, előszoba, mellyel nyeliségekkel, 700 kadrát jöllerőm szőlővel, felszereléssel, 831 pengővel földdel eladó. Kérni ugyanott. 1966

Eladó ingóság

Fa- és szénáztelésű öntött vaskályha, löször és üveg utazósír olesón eladó. Piac u. 71. sz. 1966
Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: **Somogyi Gábor.**

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen.

1943 január 9 szombat

Ára: 16 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJELE 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 11.— PÉNGO.
HAVONTA 3 P. 80 FILLER.

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII. ÉVFALYAM, 6. SZÁM

8 OLDAL

ITT AZ ÚJ LAKASRENDELET

Debrecen közellátása

most a komoly háborús erőfeszítés kellős közepén minden vonalon az alapos megszervezés eredményét és megnyugtató képét mutatja. Erről győződhetik meg napról-napra Debrecen fogyasztóközösségének minden rétege éppúgy, mint a legfeljebb kormányhatóságok és az illetékes tényezők egyaránt. Természetesen a közellátás ilyen zavartalan menete és rendje nem azt jelenti, mintha Debrecen valami különálló sziget lenne az országos közellátás hatalmas apparátusában és itt bőséggel dúsalkodnának más vidékek rovására, hanem azt, hogy a készletek elosztása mindenre körültekintő takarékos gondoskodással történik és mindig sikerült biztosítani azt a mennyiséget az elsőrendű élelmicikkekben, amely mellett a jegyrendszer bevezetése óta mindenki megkaphatta a maga fejadagját.

Nagy teljesítmény ez, ha figyelembe vesszük, hogy sokszor leközeldhetnének látszó akadályokat kellett áthidalni szállítási és forgalmi torlódások idején is. Es ez köszönhető elsősorban annak a nagy-szerű szervezetségnek, amelyel Debrecen város vezetősége és a közellátási hivatal felkészült nem leki-sinylendő feladatainak elvégzésére. Valóhányszor a belső hazai front helytállásáról írunk, mindenkor hangsúlyozzuk, hogy a helyes vezetés és a szervezésen múlik a feltornyosult problémák megoldása. Annyi bizonyos tehát, hogy Debrecenben a közellátási ügyek intézése, vezetése hivatott kezekben van s ennek köszönhető, hogy a dolgozó rétegek nyugodtan nézhetnek a holnap elé, mert ha szűkösen, kiszabott mértékben is, de mindenki hozzájuthat hatósági maximális áruk mellett létfenntartási szükségleteihez.

Ha az ember összehasonlítás teszt az elmúlt világháború itthoni szélzúgait és szervezetlen közellátási adataival, akkor tudja csak értékelni, hogy milyen nagyjelentőségű a debreceni közellátási hivatalnak ez a kiválóan összehangolt szervezetsége. Ha nem is álmódunk békébeli élelmészeti változatosságokról, annyi tény, hogy ma Debrecenben ellátatlan népréteg nincs, mindenki számon van tartva s a közösségi szellem érvényesítésével arányosan részesül mindenki az egyes közszükségleti cikkekből.

Ennek a megnyugtató állapotnak magyarázata elsősorban az, hogy nem bürokratikus, hanem rugalmasan, a gyakorlati követelmények szerint történik az ellátás biztosítása. Itt van egy kitűnő példa mindjárt a napokban megindított tojásakció. Itt a termelő társadalmi rétegek ezt az élelmészeti cikket nem a hatóságától várják, a kiosztást te-

Amerika az Ibériai félsziget felől akarja felállítani a második arcvonalat

Clark északamerikai altengernagy beismeri, hogy az angolszászok rá szeretnék tenni kezüket az Azori-szigetekre — A német hadvezetés a keleti arcvonal döntő pontjain új tartalékot gyűjt össze — Német tengeralattjáró elsüllyesztett egy 18.730 tonnás csapatszállító hajót — Az angolszász hadvezetőségek tanácskozássra ülnek Washingtonban

Magyar csapatok sikeres rohamvállalkozásai

Berlin, január 8. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távíráti Irodának. A védőerő főparancsnoksága közli: A középső Kaukázus és a Don vidékén, valamint Sztalin-grádtól északnyugatra a német csapatok csütörtökön is súlyos, de sikeres elhárító harcokat vívtak a Szovjet nagy gyalogos és páncélos erőivel. Az ellenséget ellentámadással több helyen visszavetették. A bolsevikiek súlyos veszteségeket szenvedtek. Elpusztítottunk 32 páncélosot.

Az Ilmen-tótól délkeletre az ellenség sok páncélos támadásával hiábavaló támadásokat indított. 15 páncélos harckocsit vesztett.

Vadászrepülőink a középső és északi arcvonalon heves légi harcokban saját veszteség nél-

kül felétek 32 szovjet repülőgépet.

A Ladoga-tavon folytattuk az utánpótlást lebonyolító forgalom támadását.

Az éjszaka támadást intéztünk Murmanszk városa és kikötője ellen.

Észak-Afrikában helyi harci tevékenység folyt.

Libiában az ellenség gyors német harci repülőgépek megsebesítésével támadásai alatt jelentékeny veszteségeket szenvedett gépjárművekben és hadianyagokban. Légiharcoktan három repülőgépet lelőttünk.

Bone kikötőjében megrongáltunk két ellenséges űrhajót.

Dél-Tuniszban jól célzott bombák egy ellenséges légi támaszponton nagy rombolásokat okoztak.

Elsüllyesztett ellenséges hajók

A péntekre virradó éjjel német harci repülőgépek Bougie előtt egy hajókaravánból elsüllyesztettek összesen 16.000 tonnányi két kereskedelmi hajót. Öt kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak.

Egy német búvárnaszád Algirtól keletre elsüllyesztett egy búvárnaszádvadászt. Ugyanez

a tengeralattjáró később megrongázott egy nagy szállító hajót.

Pénteken a hajnali órákban angol repülőgépek zavaró támadásokat intéztek Németország nyugati vidéke ellen. A lakosság körében halálos áldozatok vannak. Kiseb épületkárok keletkeztek. (MTT)

Olasz bombatámadás Bone kikötője ellen

Róma, január 8. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 958. sz. közleménye:

Ezen a vonalon sem volt nyoma semmiféle tetővázának s a helyzet ma az, hogy Debrecenben a legkisebb téli hidegekben is tápláló meleg ételt fog kapni az a két-három ezer főnyi szegény tömeg, amelynek ráutaltságát szintén a legegyszerűbb adminisztrációval gondosan megállapítják. Erre a célra a szükséges hűvelyes termékeket, füzéleket, tésztaemüt és kenyeret megfelelő mennyiségben biztosították már.

Jól esik lerögzíteni ezeket a tényeket már csak azért is, mert va-

helyi jellegű támadásait visszavertük és néhány foglyot ejtettünk.

Olasz légikötelékek újból bombázták Bone kikötőjét és a német repülőgépprajokkal együtt gépkocsioszlopokat támadtak.

Több mint 50 gépkocsit tetek mozgásképtelenné és igen sokat megrongáltak. A nap folyamán vívott légi harcokban öt ellenséges vadászrepülőgépet lelőttünk.

Az algiri partok mentén német repülőgépek sikeres támadást intéztek egy hajókaraván ellen. Két, egyenként 8000 ton-

nás kereskedelmi gőzöst elsüllyesztettek, öt másikat biztosan eltaláltak.

Északamerikai négymotoros repülőgépek csütörtökön nagyszámú robbanóbombát dobtak le Palermo kikötő környékére és központi negyedére. Több lakóház összeomlott. A lakosság köréből az eddigi adatok szerint 46 halott és 262 sebesült áldozata van a támadásnak.

Licata felett is dobtak néhány gyújtóbombát. Néhány épületben jelentékeny kár esett. Egy ember megsebesült. (MTT)

Összeomlott szovjet támadások

Berlin, január 8. Mint a Német Távíráti Iroda értesül, az Ilmen-tótól délkeletre a bolsevikiek január 7-én sok páncéloskocsit támogatásával támadást intéztek a német állások ellen. A támadások összeomlottak és a szovjet csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. A bolsevikiek itt 15 páncélosot veszítettek.

Berlin, január 8. Mint a Német Távíráti Iroda értesül, a keleti arcvonal középső szakaszán német csapatok január 7-én rohamcsapatharcokban eredményesen vertek vissza helyi jellegű ellenséges támadásokat. Velikije-Luki helyőrsége továbbra is szívósan védekezik az erős ellenséges támadások ellen. (MTT)

Az angolszász hadvezetőségek tanácskozássra ülnek össze Washingtonban

Stockholm, január 8. (Interf) A szövetséges nyugati hatalmak megoldatlan politikai és katonai kérdései miatt Londonban lehetségesnek tartják, hogy a szövetségesek hadvezetőségei Washingtonban rövidesen tanácskozássra ülnek össze. Való-

színű — mondja a közlés — hogy ezen az összejövetelen a brit politika képviselőitében Edén külügyminiszter vesz részt.

Egy jól tájékozott londoni svéd levelező szerint ezen az értekezleten szőnyegre kerülő legfontosabb problémákról az alábbiakban számolnak be: 1. A francia északafrikai politikai zűrzavar. 2. A tuniszi katonai helyzet, amely Anglián és Amerikában mind nagyobb nyugtalanságot kelet. 3. A kölcsön és bérleti-törvény, amelyet a köztársaságpártiak Anglia hátrányára meg akarnak csonkítani. 4. További brit-amerikai véleménykülönbségek, mint pl. az amerikaiak magatartása a háború utáni légi közlekedés kérdéseiben. Mint ismeretes, az amerikai Egyesült Államok gyakorlatilag a világ összes légi közlekedési vonalának kiszolgáltatását követelik.

SPORT

SPORTHIRMONDÓ

Kilian nyerte a Levitzky emlékversenyt. A legjobb gyorskorcsolyázók részvételével most rendezték meg a Levitzky emlékversenyt, melyet nagy meglepetésre Kilian nyert meg. Részletes eredmények a következők: 500 m: 1. Kilian 45.6 mp. 2. Bereknyei, 3. Bácskai. 1500 méteren 1. Pajor 2:28.8, 2. Hidvégi, 3. Kilian. 5000 méteren: 1. Ladányi 9:06.8 mp, 2. Hidvégi, 3. Pajor. — Az összetett versenyben 1. Kilian 153.133 p, 2. Hidvégi, 3. Pajor, 4. Bácskai, 5. Ladányi. Ladányi és Hidvégi edzés nélkül állt ki a versenyre.

Hitelesítették Csaplár világesúscsát. A nemzetközi atletikai szövetség 38 világesúscsot hitelesített. Hitelesítették világesúcsnak a magyar Csaplár 1 óra 3 perc 4.2 másodperces 2000 méteres eredményét is.

BKE vegyes-Levente vál. 12:8 (3:2, 5:1, 4:5). A BKE vegyes jégkorong csapata 12-8 arányban győzött a Levente válogatott ellen. A Leventék igen megbízható játékokat nyújtottak a három nemzet viadala előtt.

Szilágyi és Tisza a válogatott játékosok között. Molnár Náci szövetségi edző összeállította a fiatal játékosok közül három csapatot, amelyeket öt év múlva lesz válogatott. Az első csapatban a DVSC játékosai között Szilágyi, mint középcsatár, a harmadik csapatban Tisza, mint balösszekötő szerepel, de figyelemmel szentel Zilahi játéknak is, akik jobbösszekötőben tart tehetséges játékosnak.

HÁROMÉVES KORT BETÖLTÖTT LOVAK ÉS ÖSZVÉREK, VALAMINT KETTŐS FOGATU JÁRMŰVEK PÓTVIZSGÁLATA DEBRECENBEN

Közlöm a város érdeklelt lakosságával, hogy azok részére, akik lovaikat és járműveiket az 1942. évi november hó 2. és december hó 16. napja közt tartott rendes vizsgálatra bármely ok miatt elő nem vezették, az alább következő helyekre és időben még elővezethetik: 1. 1943. évi január hó 12-én 8—10 óráig terjedő időben a Halápi-csárda előtti területre.

2. 1943. évi január hó 13-án 8—10 óráig terjedő időben a Baromvásártérre.

3. 1943. évi január hó 14-én 8—11 óráig terjedő időben a Kadarcsi-csárda előtti területre.

Akik ezt az utolsó alkalmat is elmulasztják — azok ellen a hatóság a kihágási eljárást folyamatba tételei és karhatalommal fogja vizsgálat végett lovaikat és járműveit előállítani.

A vizsgálat aluli mentességre, az igénybevétel aluli mentességre és a büntető rendelkezésekre vonatkozó tudnivalókat az 1942. évi november havában kibocsátott és a vizsgálati helyeken kifüggesztett hirdetmény tartalmazza. Polgármester.

Hirdetmény a fertőző sertésbénulás megállapításáról

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú állategészségügyi hatóság közli a város érdeklelt lakosságával, hogy Debrecen sz. kir. város V. állategészségügyi kerületében a m. kir. Gazdasági Akadémia sertésállomáson a fertőző sertésbénulás hatóságilag megállapítást nyert és emiatt a m. kir. Gazdasági Akadémia pallagi gazdaságának egész területére helyi zárlat alá helyezte.

Felhívom a város sertésartó lakosságát, hogy a sertéseknek újabb még nem fertőzött helyeken, udvarokban bekövetkezett megbetegülését, betegségre gyanús, vagy fertőzésre gyanús állapotát, elhullását, vagy leölését — feltéve, hogy ezek a megbetegedések vagy leölések a fertőző sertésbénulásra utaló tünetek közt történnek — azonnal jelentsek az elsőfokú állategészségügyi hatóságnál.

A sertésbénulás fellépésének hatóságilag megállapítása folytán a 18000—1941. F. M. számú rendelet 8. §-a értelmében az V. állategészségügyi kerület egész területét (Debrecen—Nyíregyháza és Debrecen—Hajdúböszörményi vasúti vágányok közötti terület) teljes ü. n. községi zárlat alá helyezte az elsőfokú állategészségügyi hatóság.

A fertőző sertésbénulás miatt elrendelt községi zárlat joghatálya

abban áll, hogy a fertőző sertésbénulás miatt elrendelt zárlatok fennállása mellett:

1. a zárlat alá helyezett városrészből sertést, továbbá sertés húsát, zsírt, sertésjélt, körmét, esontját stb. végül fertőző sertésbénulás elhurcolására alkalmas tárgyat és pedig trágyát, sertésenként használt istállóeszközt, járművet, etető- és itatóedényt stb. a rendelet 10. §-ában meghatározott eseteken felül más esetekben kivinni tilos.

2. a zárlat alá helyezett városrészen keresztül sertést lábon hajítani, járművön átvinni pedig — vasúton való átszállítást kivéve — csak a helyi állategészségügyi hatóságnál történt előzetes bejelentés után rendőri kísérettel megállítás, etetés és itatás nélkül szabad.

Fertőző sertésbénulás miatt községi zárlat alá helyezett városrészen tilos:

a) a sertésnek közös legelőre kihajtása és a sertésnek utcákon, területeken kóborlása (tartása);

b) a közös kútnak, itatónak, úszatónak és delelő helynek különböző helyekről származó sertések részéről való használata;

c) állatvásárra, állatkiállításra és állatdíjazásra sertés felhajlása.

Az V. állategészségügyi kerületben a Debrecen—nyíregyházi és a Debrecen—hajdúböszörményi vasútvonal közt fekszik, beletartozik a város egész belterülete, a Belleger 527—545-ig, 547—549 számig, a Belleger 1. szám, a Nagyerdő, a Monostorerdő és a Pallagnak a nyíregyházi vasútvonaltól nyugatra eső rész.

A lezárt V. állategészségügyi kerület területén tartozott sertésekre marhalevél kiadása tilos.

A 18.000—1941. F. M. sz. rendelet 10. §-ában foglalt kivételekre és egyéb tekintetben is az érdeklődőknek a helyhatósági állatorvosok részletes felvilágosítást adnak.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Felelős kiadó: Balogh István.

A VÉRRONTÓ BŰN

írta: DINTER ARTHUR

KORREGENY.

A kétszázötzszedik német eredetű példány nyomán magyarra fordította: Dr. NAGY ZSIGMOND.

(70)

A két szerelmes előre megegyezett abban, hogy ezen a legelső karácsony-estén egyikük sem ad a másiknak semmiféle ajándékot, jelölje annak, hogy ők magukat adták egymásnak örök időkre szóló ajándékul. Ettől az egyetlen vágytól és akaratától áthatva, még mindig ott állottak a karácsonyfa alatt, mikor a tanácsos belépett a szobába.

A szerelmespár érzésének minden megértése nélkül azt mondta nekik, hogy az „édesgyökér” rágasára lesz még érkezésük később is elég, most jöjjenek asztalhoz és vegyék át az ajándékaikat.

Nem örömet engedtek kívánságának.

Mindegyiknek a terítéke előtt egy-egy művészileg kidolgozott szekrényke volt. Erzsébet a magáiban egy minden fogalmat felülmúló briliáns-ékszert talált, a hozzátartozó fülbevalókkal, hajtűkkel és gyűrűkkel egyetemben. Hermann az övében egy egészen amannak megfelelő készletet: ing-, gallér- és kézelőgombokat, nyakkendőbe való tűt és gyűrűt. Egy fejedelmi jegyespár sem kaphatott volna drágább ajándékot.

— Nu-u? — mondta a tanácsos, mikor Hermann kedvtelenségét észrevette. — Nem találja elég jónak?

Erre kiszedte az ékszereket a tokból és villogó szemmel méregette a súlyát a tenyerében.

— Na, mire becsülsz? — mondta, szemével hunyorítva és Hermannnak a tenyerébe tette.

Ez azonban csendesen letette a gyémántokat tokocská mellé és csak annyit birt mondani:

— Nagyon kegyes a tanácsos úr!

Mikor Erzsébet az ékszereket ezt a hatását látta a völgyében, szegyenkezve ő is leszedte a magát és visszarakta a tartójába.

— Hallatlan kiadásokba verted magadat, papa! — mondotta neki.

— Az nem számít — felelt —, ha neked örömet szerez!

Ezzel magához vonta és megcsókolta, Erzsébet beleborzadt az ölelésébe.

Ekkor lépett be, mindnyájuk megkönnyebbülésére a tanácsosné és kérte a gyermekeit, hogy most már az ő ajándékait is vegyék át. Közben nagy hirtelen az égő karácsonyfa alá rakta le őket.

Erzsébet a fehérművek, csipkék, szövetek egész áradatában daskált, Hermann pedig leirhatatlan örömeire egy tányért talált ott, tele almával, dióval és süteménnyel. A tányér előtt meg jobbról-balról mellette egy-egy tarka cukorcikornyákkal díszített mézeskalács-embert, hajszálig olyat, amilyet gyermekkorában szokott volt kapni. A tányér mögött pedig ott volt a berlini Akadémia nagy Kant-kiadásának épp mostában megjelent első kötet.

Fejcsóválva nézte a tanácsos azt a gyermekes, szinte túlcsapongó örömet, melyet jövőbeli veje ezen a csekélyke ajándékon érzett és csak annyit szolt:

— Komikus ember ez!

Ezzel elhagyta a szobát. Hermann és a két hölgy azonban még mindig ott időzött a karácsonyfa alatt, míg a tanácsos értük nem küldött, hogy jöjjenek már vacsorálni, mert neki ma este még Berlinben dolga van és nem várhat tovább.

Ezóta a karácsony-est óta Hermann valahányszor a tanácsosra gondolt, nyugtalanság fogta el. Az a mély idegenkedés, melyet iránta találkozásuk első percétől fogva érzett, egészen háttérbe szorult abbeli forró vágyódása mögött, hogy Erzsébetet kiküzdje magának. De most, mikor célját elérte, az eredeti irtózás új erőre kapott benne. Az a gondolat, hogy ez a zsidó vérszerint való atyja az ő menyasszonyának és hogy egykor az ő tulajdon gyermekeinek az ereiben is ennek a vére fog csörgedezni: egész belsejét felabajgatta. Hiába próbálta azzal megnyugtanni magát, hogy Erzsébetnek az egész lényé semmi, de semmi hasonlóságot sem mutat az apjához. Az a gyűlölkvése, hogy talán Erzsébet nem is a Burghamer leánya, s hogy születése fölött valamiféle titok köde borong: újra foglalkoztatta a lelkét. Nem egyszer már odáig volt, hogy magát a tanácsosné kérdézi meg afelől, de valami jól megérthető, tartózkodó félelem mindig visszariasztotta ettől a lépéstől.

Az alsó ajakának az a kicsi kis szépséghibája, melyet Erzsébet, mint egyetlen külső, látható jelet örökölt az apjától, s melyet női mesteri ügyességgel tudott elrejtetni, Hermannnak eddig nem ötlött a szemébe. Szerelmét még mindig szerelme szemével látta. Lehetett volna csúf is, púpos is, már nem vette volna azt sem észre. Végül azzal a gondolatfál igyekezett magát megnyugtanni, hogy hisz a lélek az, ami a testet építi. De az ő természettudománya felvilágosította, hogy a lélek is az anyagi törvényekhez és feltételekhez van kötve, mikor arról van szó, hogy két ember szerelméből magának földi élete tartamára ruhát szőjön. Egészen ismeretlen volt előtte, hogy mi csak adaptív-szülei vagyunk a saját gyermekeinknek és hogy a szellem-lények a saját nagyobb, vagy kisebb tökéletességük, érzésviláguk és fejlettségi fokuk szerint a testtelésük céljára olyan testet választanak ki maguknak, amely a tulajdon jellemüknek megfelel. A test csak az a hangszer, amelyen a lélek játszik.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel Virág-utca 21. Telefon 23 78.

Betőtendő állás nőnek

Hilgylőírás segédkiasszonyt alkalmaznak. — Horgonyi, Szoboszló-út 4. Telefon: 39-51. Ny 1703

Betőtendő állás férfiaknak

14—16 éves fiúkat heti fizetéssel és jutalékkal napi két-három órai könnyű munkára felvesszünk. Cím a kiadóban.

Házmesterpár azonnalra felvétetik. Komlóssy-út 26. 625

Idősebb papírkereskedő segéd, leltározáshoz is, azonnal beléphet. Kulcsár papírkereskedés. 626

Bütorozott szoba

Különböző bútorozott kis szoba kiadó. — Komlóssy-út 15. sz. 527

Ajánlat

Tulipán- és jácintthegymák újabb érkezésből még nagy választékban kaphatók. Kontsek Géza Krt., Kossuth-u. 15.

Közkatonának extra ruhára posztó érkezett. — Ruháját újjévre elkészítem. Tegdes, Kálvin-tér 19. 275

Léglézáró zsinór ajtó és ablak szigetelő 44 fillértől. Katalin gyapjúfonalak nagyválasztékban. — Pethő kézimunkaszakiparban, Szent Anna-u. 10. Kézi- és gépi-kötés.

Orvias

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró- és gépiróiskolájában január elején új tanfolyam kezdődik. Beíratkozások január 2-től. — (Engedély: 6475) Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-u. 1. sz. 495

Üzlet, mühe-y

Kassán a legjobban menetelő, jól felszerelt és elegánsan berendezett borozó eladó. Erdeklődni lehet a tulajdonosnál — Kassa, Fő-utca 99. szám alatt 463

Lakáscsere

Lakáscsere 3 szobás, központi fűtéses, olcsó bérű belvárosi lakásomat elcserélném 3—4 szobás, fürdőszobás olcsó bérű villalakkal. Telefon sz.: 37-93, délben fél 1—fél 2, este 8—10 óráig. 624

Kereslet

Két-háromszobás beköltözhető kertes családi házat keresek sürgős megvételre. Azonnal lefizetnék 2000 pengőt, további terhet havonta 100 pengővel törlesztem. Ajánlatot „Állami tisztviselő” jellegre kiadókba kérek. N.

Butor

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u 2 alatt. 1219

Antikgarnitúra, szekrény, modern háló, ebédlő, konyha, kombinált szekrény, rekamié, fotelek eladók. Kossuth-u. 51. 71

Minek a fényes kirakati, amikor olcsóbban vásárolhat mindent a lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac u. 71. sz. 1966

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszert javít, alakít, épít olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó utca 84. telefon: 32-51. Vidékieknek soronkívül! 579

Szőlő, gyümölcsös

Gyümölcsös 10 holdas, 9 éves, villamos megállótól pár percreny eladó, esetleg bérbeadó. Cím a kiadóban. 621

Eladó ház

Árnyékoskert, Ovoda utca 1. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellyel nyíltárok, 700 kádrtól jölkermő azólló, felszereléssel, 831 pengővel földdel eladó. — Kézni ugyanott. 1966

Eladó ingóság

Fa- és szőnyegelésű önálló vaskályha, löször és nagy utazógépek olcsón eladó. — Komlóssy-út 15. sz. 527

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.